

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №19

Стенограма пленарного засідання

19 травня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №19

*Стенограма пленарного засідання
19 травня 2020 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання дев'ятнадцяте (Вівторок, 19 травня 2020 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій та груп	...6
Заяви депутатських фракцій і груп:	
«Європейська солідарність» і «Голос»	...13
«Слуга народу»	...34
Прийняття рішення про зміну графіка роботи Верховної Ради України	...14
Голосування проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	...15
Відхилення проектів постанов:	
«Про скасування результатів голосування Верховної Ради України від 13.05.2020 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності»	...18
«Про скасування результатів голосування Верховної Ради України від 13.05.2020 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності»	...18
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 364 Кримінального кодексу України щодо уточнення ознак окремих злочинів у сфері службової діяльності»	...24

Внесення змін до:

Закону України «Про систему іномовлення України» щодо програмної політики та території розповсюдження»	...29
деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії	...35
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин»	...35
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування та обігу аграрних розписок»	...40
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв'язку»	...45
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дорожнього будівництва та удосконалення законодавства у сфері містобудівної діяльності»	...52
«Про надання будівельної продукції на ринку»	...55
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури внесення змін	...59
Відхилення проекту Постанови «Про визначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Державного бюро розслідувань»	...65
Прийняття Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Проблеми формування прожиткового мінімуму в Україні»	...70

Внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань формування і реалізації державної політики щодо відновлення територіальної цілісності та забезпечення суверенітету України»	...74
Прийняття Постанови «Про зміни у складі Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо укладання Угоди між Міністерством фінансів України та Спеціальним комітетом кредиторів з реструктуризації зовнішнього боргу у 2015 році»	...75
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про медіа»	...76
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів: «Про внесення змін до Повітряного кодексу України щодо удосконалення механізму справляння державних зборів за кожного пасажера, який відлітає з аеропорту України, та за кожну тону вантажу, що відправляється чи прибуває до аеропорту України»	...77
«Про внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України»	...82

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЕ

Зал засідань Верховної Ради України
19 травня 2020 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні колеги! Підготуйтеся, будь ласка, до реєстрації.

Готові реєструватися? Нагадую: реєстрація відбувається зеленою кнопкою «за» або крайньою зліва (*Шум у залі*). Ні-ні, це просто колір, який дуже гарно виглядає на табло Верховної Ради України. Прошу реєструватися.

У залі зареєструвався 321 народний депутат України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, 15 травня 2020 року минуло 30 років, як розпочав свою роботу постійно діючий парламент – Верховна Рада УРСР дванадцятого скликання, яка пізніше стала... (*Шум у залі*). Шановні колеги! Я згадую ваших попередників. Будемо сподіватися, що через деякий час будуть також згадувати нас із вами.

Фактично 30 років тому почав працювати перший український парламент, який заклав базові норми, якими нині керується Верховна Рада України. Сподіваюся, і в майбутньому вони будуть збережені, стануть тими гарними традиціями, що повинні існувати в кожній парламентсько-президентській республіці. Давайте пам'ятати нашу історію. Винесемо уроки і будемо рухатися вперед. Ще раз вітаю вас (*Оплески*). Дякую.

Відповідно до статті 25 Регламенту у вівторок ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп із внесенням пропозицій, оголошень, заяв та повідомлень. Прошу представників депутатських фракцій та груп записатися на виступи.

Володимир Вікторович Кабаченко.

Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я хочу привернути вашу увагу до того, що організація ЮНІСЕФ, яка є структурним підрозділом Організації Об'єднаних Націй, зробила публічне повідомлення про те, що в Україні різко збільшився рівень бідності – із 27 відсотків майже до 50 відсотків, особливо дитячої бідності. Це виходить за всі межі норм і правил.

Крім того, ви добре знаєте, що більшість медиків, які працювали із хворими на COVID-19, не отримали 300-відсоткової надбавки. Ви прекрасно знаєте, що пенсіонери, яким обіцяли по 1 тисячі гривень, не отримали цю доплату. Не здійснено індексацій, осучаснення пенсій. Ми ледве не прийняли закон, щоб малозабезпеченим родинам платити менше за прожитковий мінімум, лише його частину.

Все це пов'язано з тим, що в державі немає грошей. Уже багато місяців поспіль ми недоотримуємо від 25 до 35 відсотків доходів щомісяця. Бюджет валиться. Тих 120 мільярдів секвестру бюджету, на жаль, не вистачає. Річний дефіцит бюджету через недовиконання за податками на митниці становитиме приблизно 300 мільярдів. Це мінімум. Це означає, що розвалені всі фінанси країни.

Водночас наша команда тимчасової слідчої комісії з розслідування корупції під час несплати податків, яку ми створили разом, отримала деякі цифри щодо НАК «Нафтогаз України». Я хочу, щоб мене почув кожен у цьому залі. НАК «Нафтогаз України» не сплатив до бюджету 72 мільярди гривень, і ці гроші частково є на її рахунку. Одна наша дія – і ми можемо рівно стільки, скільки нам обіцяє Міжнародний валютний фонд, отримати від НАК «Нафтогаз України». Для цього треба, щоб вісім депутатів від «Слуги народу» в тимчасовій слідчій комісії проголосували за розслідування корупції НАК «Нафтогаз України». Усе у ваших руках.

Я звертаюся до фракції «Слуга народу». Дайте директиву вашим депутатам, які входять до складу тимчасової слідчої комісії, не саботувати, не блокувати питання розслідування корупції НАК «Нафтогаз України», а проголосувати за це і перерахувати до бюджету 72 мільярди, заплатити лікарям, пенсіонерам, дітям, аграріям – усім, кому можна. Це у ваших руках. Одна дія – 72 мільярди в бюджет – і не треба ніякого МВФ. Зробіть це, і ви підтвердите, що епоха корупції скінчилася.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Климуш-Цинцадзе.

Петро Олексійович Порошенко.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Скажіть, будь ласка, як могло так статися, що лікарів на передньому краї боротьби з коронавірусом урядовці не цінують, не поважають і не захищають? Як могло статися, що з наобіцяного медикам у відеороликах не виконано майже нічого? Лише станом на зараз, та й то за неперевіреною інформацією, у 14 регіонах виплатили 300-відсоткову надбавку (рішення про що ми з вами прийняли в цьому залі), і лише за березень, а вже третя декада травня.

Наші спільні пропозиції щодо страхової допомоги медикам ви, шановні з монобільшості, спотворили своїм альтернативним законопроектом. Обвели навколо пальця лікарів, які до клятви Гіппократа ставляться набагато відповідальніше, ніж деякі до присяги народного депутата. Щоб отримати страховку, ви пропонуєте лікарю померти. Із законопроекту вилучено ключову норму – про виплати в разі зараження під час протидії коронавірусу.

Ще одна ваша знущальна вимога – інвалідність. Ніхто у світі досі не став інвалідом від коронавірусу. Ви страхуєте від того, чого, в принципі, не може бути, і вам байдуже, що кожен п'ятий інфікований в Україні – лікар. Може статися диво. Раптом Президент накладе вето на закон і поверне його з пропозицією бути чесними з лікарями. Та, на жаль, друзі, я не вірю в чудеса.

Я закликаю зареєструвати законопроект, він уже готовий. Дякую «Голосу» і «Батьківщині», які разом з нами поставили свої підписи під законопроектом про обов'язкове страхування медиків у разі захворювання на коронавірус. Якщо влада не захистила лікарів, вона тим паче зобов'язана платити за наслідки власної байдужості, недбалості та некомпетенції.

Наголошую: ми як опозиція не залишаємося осторонь, у пустодзвонстві чиновників знаходимо і підтримуємо будь-які раціональні зерна. Наша команда уже поставила у 200 лікарень 115 тисяч захисних костюмів. Ми закупили і цього тижня передамо десятки тисяч високоєфективних тестів від швейцарської компанії *La Roche*. Але як опозиція ми не можемо робити все за владу, в якій абсолютна більшість і абсолютна відповідальність – відповідальність за захист України. Разом з тими, хто втратив роботу, разом з малим і середнім бізнесом ми сподіваємося від влади на пакет підтримки, в тому числі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Анатолійович Бойко.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане спікер! Шановні народні депутати! Я вважаю, що в ситуації, в якій опинилася наша країна, парламент повинен мати два пріоритетних для розгляду питань.

Перше – підтримка вітчизняної медицини. Ми фактично чудом зупинилися на краю тієї прірви, до якої знищенням вітчизняної медицини довела попередня влада під керівництвом колишньої виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я, всіх тих прем'єрів і президентів, які штовхали країну в медичну прірву. Сьогоднішнє наше завдання – розробити антикризові плани і допомогти медицині, щоб вона допомогла всім нам. Для цього потрібен антикризовий план, який передбачатиме і збільшення фінансування медицини в цілому,

і збільшення зарплатні лікарям, і швидке відновлення санітарно-епідеміологічної служби, і ще багато чого, що дасть можливість врятувати Україну.

Друге питання, яке повинно стати пріоритетним для парламенту, – вихід країни з карантину. До речі, я маю на увазі не ті організаційні заходи, що анонсовані урядом: який заклад відкривати чи куди можна ходити. Я маю на увазі реальну підтримку економіки, яка найбільше постраждала під час пандемії. Самих антикризових планів нам презентували дуже багато. На жаль, усі яскраво анонсовані заходи залишилися на папері. У нинішній ситуації анонсовану допомогу безробітним отримали з 2 мільйонів аж 26 тисяч осіб. На сьогодні за широко розрекламованою програмою «Доступні кредити 5-7-9 %» їх надано аж на 270 мільйонів гривень на всю країну. Це ніщо.

Ми повинні заслухати звіт уряду: яким чином буде здійснюватися реальне фінансування вітчизняної економіки. Наша фракція наполягає, щоб ці два питання було розглянуто у п'ятницю під час «години запитань до Уряду». До них треба поставитися серйозно, а не розглядати пустий порядок денний, запланований на сьогодні, який жодним чином не відображає очікувань людей.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Осадчук.

Устінова Олександра Юріївна.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я прийшла сюди сьогодні, щоб сказати вам, що нам брешуть про дуже страшний злочин. Два дні тому міністр охорони здоров'я Максим Степанов, якого всі вже охрестили «Максим Костюмов», нам у черговий раз збрехав. Ви всі почули, що до нас приїхали костюми і їх розвезитимуть по Україні медикам. Я хочу вам сказати, що вчора я була на митниці – не приїхали костюми! Замість 72 тисяч костюмів, які мали прибути, щоб захистити наших медиків, доставлено 29. Нам просто брешуть в обличчя в той час, коли в Україні щодня 100 медичних працівників інфікуються COVID-19. Лише вчора в Харкові почалися величезні страйки, медики виходили і казали: у нас немає чим себе захистити.

Ви пам'ятаєте, як ви всі злякалися, коли у Верховній Раді знайшли COVID-19? Більшість із вас ходили тут у костюмах, рукавицях, робили ПЛР-тести. Медикам немає куди йти робити ПЛР-тести, їм немає чим захиститися. Ті, які працюють не в центральних обласних лікарнях, а в районних, не мають нічого. Міністерство охорони здоров'я фактично вчиняє злочин, закупивши костюми у три рази дорожче – по 488 гривень. Водночас уряд Британії такі самі костюми, як нам купували міжнародні агенції по 300, купує собі по 300, а ми по 488. Ви думаєте, уряд Британії купує собі костюми для малярів, як нам розказував «Максим Костюмов»? Ні.

Вони спочатку хотіли на цьому заробити. Вони заробили. А тепер вони вчиняють злочин, тому що навіть заробивши на цих костюмах, вони вчиняють масове вбивство, не привозячи їх. Вони зараз шиються десь у Китаї, поки наші медики голі борються з коронавірусом.

Ви знаєте, у нас як у парламенту є лише один вихід з цієї ситуації. Ми всі маємо порушити питання про заміщення міністра охорони здоров'я. Сьогодні фракція «Голос» почне збирати підписи за те, щоб ця людина пішла з посади. Закликаю кожного з вас підписатися під цим проектом постанови, тому що, якщо ви не підпишетесь, ви станете співучасником цього злочину. І коли ви поїдете до себе в регіони, в лікарні, кожного з вас лікарі питатимуть, що ви зробили, щоб захистити їх, чи підписали ви проект постанови про заміщення міністра, який краде і вбиває. Інакше як масовим вбивством це назвати не можна.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Ситуація з коронавірусом показала реальний стан медицини в нашій державі. Дуже прикро, що станом на 19 травня, на сьогодні, медики не отримали визначеної законом доплати за квітень. Проблема полягає ще й в тому, що медики не знають, коли і в якому обсязі з ними повністю розрахуються. Ситуація ускладнюється ще й тим, що кошти, виділені на доплату за березень, були запозичені з четвертого кварталу 2020 року. Це кошти, передбачені як субвенція на забезпечення хворих інсуліном та іншими важливими препаратами. Тому треба обов'язково шукати ресурси, щоб ці програми працювали в четвертому кварталі. Звертаюся до міністра охорони здоров'я Максима Степанова з проханням врегулювати цю ситуацію та взяти її під особистий контроль.

Ще одна надзвичайна ситуація – спалах коронавірусу в інтернаті на Київщині. Хочу звернути на це увагу Міністерства соціальної політики. Вимагаю комплексної перевірки на предмет забезпечення всім необхідним таких закладів по всій державі, тому що в них перебувають діти, яким нікуди подітися і ніде ізолюватися в разі хвороби.

Ще одна проблема – другий етап медичної реформи, яка, безперечно, потрібна. На першому етапі були, справді, запроваджені справедливі принципи, але з квітня стартував другий етап, який залишив без фінансування сотні медичних закладів по всій країні. Зрозуміло, що не можна утримувати великі приміщення там, де немає лікування, де немає пацієнтів, але закривати в районах пологові відділення – це абсолютно ненормально. В районних лікарнях має

надаватися базовий комплекс медичних послуг, це навіть не повинно обговорюватися.

Перший місяць реформи на вторинному рівні оголив низку проблем.

Перша – тарифи, які абсолютно не відповідають дійсності. Вони вираховані, виходячи не з методики розрахунку, а із наявного фінансування. Тому Національній службі здоров'я України найближчим часом треба вирахувати реальну вартість медичних послуг.

Друга – фінансування інфекційних та психіатричних лікарень, протитуберкульозних закладів. Неправильно застосовувати до них принцип оплати за пролікований випадок. Неможливо прорахувати наперед кількість інфекційних захворювань, і пандемія COVID-19 це підтвердила.

Депутатська група «Довіра» звертається до уряду з вимогою переглянути концепцію медичної реформи і внести відповідні зміни, враховуючи специфіку кожного виду захворювання, кваліфікацію лікаря та місцевість, де знаходиться та чи інша лікарня.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Ірині Мирославівні Констанкевич, депутатська група «За майбутнє».

Перепрошую, Тарас Іванович Батенко.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні друзі, шановні колеги, шановне українське суспільство! Як ми знаємо, цей тиждень – перший пленарний тиждень за період карантину. Верховна Рада України зібралася на чергове пленарне засідання, щоб показати клас, як повинна працювати Україна в умовах карантину, який фактично не діє, і ми про це неодноразово говорили.

Фактично в умовах карантину, в умовах боротьби з пандемією українські лікарі як на фронті продовжують боротьбу сам-на-сам, без належної підтримки уряду, але за безумовної підтримки українських громадян. Ми в черговий раз загострюємо свою увагу на тому, що українські медики не отримали належних доплат, компенсацій на рівні обласних і районних (особливо районних) лікарень. Такі доплати і така підтримка відсутні. Лише зараз Міністерство фінансів (і не треба постійно кивати на Міністерство охорони здоров'я) починає проводити належні тендери.

Звертаємо увагу уряду на критичну ситуацію, що складається нині в енергетиці. Ми фактично зупиняємо енергоблоки, що виробляють найдешевшу електроенергію, і дотуємо найдорожчу електроенергію, підвищуємо ціни на

електроенергію для промислового виробництва. Я вважаю, що це критична ситуація, яка повинна бути предметом розгляду в Верховній Раді України.

Депутатська група «За майбутнє» разом із фракцією «Батьківщина», іншими фракціями підготувала проект постанови про створення тимчасової слідчої комісії. Тільки фракція монобільшості «слуг народу» фактично блокує створення такої ТСК, очевидно, боячись повторення ситуації зі створенням ТСК щодо заяв пана Уманського. Боязнь розслідування корупційних фактів в енергетиці тимчасово виконуючого обов'язки міністра енергетики та захисту довкілля пані Буславець перешкоджає внесенню кандидатур своїх представників, належному оформленню і початку роботи такої тимчасової слідчої комісії. Ми вимагаємо, щоб така тимчасова слідча комісія була створена найближчим часом у Верховній Раді України.

Друзі, сьогодні в нас багато роботи. Дмитро Олександрович Разумков сказав вранці, що 30 років тому почала роботу Верховна Рада України дванадцятого скликання, тобто першого демократичного скликання. Вона показала приклад всій Україні, як в умовах диктатури в часи Радянського Союзу можна було ламати більшість. Політична опозиція зламала комуністичну монобільшість. Ми розпочали розгляд законопроекту про політичну опозицію. Вважаємо, що в рамках законопроекту про політичну опозицію в парламенті ми повинні повернутися до розгляду Регламенту Верховної Ради України зі всіма учасниками переговорного процесу.

Звертаємо увагу також на те, що коли ми говоримо про Крим і депортованих, ми повинні не забувати про депортованих українців – громадян України, які були вивезені в 1944-1951 роках з території України на територію Польщі. Депутатська група «За майбутнє» просить включити законопроект [№ 2038](#), який стосується переселенців, до порядку денного. Давайте підтримаємо своїх громадян і власну...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Арахамія Давид Георгійович.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, доброго дня! У мене сьогодні два заклики до вас.

Перший. Ви всі знаєте, що останнього тижня на одного з наших депутатів фактично скоєно замах, на його будівлю було кинуто так званий «коктейль Молотова». Хочу закликати вас підтримати звернення до правоохоронних органів, щоб вони негайно втрутилися, розібралися і захистили політичну позицію народного депутата.

Другий. Учора відбулося засідання голів фракцій, на якому йшлося про те, що фактично не має можливості ефективно дезінфікувати приміщення Верховної Ради під час перерви. Є пропозиція у вівторок та четвер змінити графік роботи Верховної Ради: з 10 до 12 години, потім – півгодинна перерва на дезінфекцію, і продовжити роботу з 12.30 до 15 години. Сподіваюся, що така пропозиція знайде підтримку у всіх народних депутатів. Прошу Голову Верховної Ради поставити це питання на голосування. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час для виступів вичерпано. Переходимо до роботи.

Надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити виступом.

Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Як ви знаєте, вчора вся країна відзначала День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу, а позавчора – День пам'яті жертв політичних репресій. І саме вчора на одному приватному *YouTube*-каналі громадянина України Гордона виходить інтерв'ю з російським терористом Гіркіним, а до цього – інтерв'ю з відомою пані Поклонською. Те, що це інтерв'ю вийшло вчора, очевидно, було звичайною і зрозумілою насмішкою. Те, що це інтерв'ю взагалі з'явилося, взяте громадянином України і потім передруковане українськими медіаресурсами, свідчить про те, що ці медіаресурси прямо сприяють тероризму, оскільки будь-яка популяризація тероризму і є сприянням тероризму, і є підставою для порушення кримінальної справи.

Шановні колеги, дехто каже, що Дмитро Гордон робив це нібито на замовлення українських спецслужб, щоб відправити матеріали інтерв'ю в Гаагу. Що відправити в Гаагу? Розповіді про те, що Крим не винен в російській агресії? Розповіді про те, що Гіркін особисто вирішив прийти на Україну, тому що тут була така погана українська влада, і що він ще захопить Київ і Одесу? Українські спецслужби просять українського журналіста виправдовувати Кремль? Може й так, але тоді це не українські спецслужби.

Шановні друзі, це не журналістика. Ви можете собі уявити, щоб після Голокосту в Ізраїлі з'явилося інтерв'ю ізраїльського журналіста з Ейхманом? З Ейхманом не розмовляли, його викрали і віддали справедливому суду. А ті, які хотіли з ним розмовляти, були звичайними зрадниками. Ви можете собі уявити, щоб у демократичному суспільстві спецслужби признавалися в тому, що використовують журналістів? Існує питання журналістської етики. Нам цікаво:

скільки ще українських журналістів завербовано українськими спецслужбами? Нехай дадуть на це запитання пряму й конкретну відповідь. А, може, їх вербували не українські спецслужби, а російські? А, може, коли ці так звані журналісти займаються політичною діяльністю, вони це також роблять за завданням українських спецслужб?

Це низка питань, які фракція «Європейська солідарність» прямо поставила Службі безпеки України, прокуратурі, всім українським державним органам. Я вдячний фракції «Голос», разом з якою ми взяли цю перерву. Я вдячний всім українським патріотам. Лише ми, відповідальні українські громадяни, не дамо під виглядом примирень, матеріалів кудись, пропагувати, заохочувати тероризм в Україні, показувати людське обличчя російських...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу. Переходимо до розгляду питань порядку денного. Була озвучена пропозиція голів кількох депутатських фракцій та груп щодо зміни режиму роботи Верховної Ради України. Справді, вчора на нараді обговорювався такий формат. Це скоротить роботу загалом на три години, а фактично зменшить час нашої роботи лише на одну годину. Є пропозиція поставити це питання на голосування. Верховна Рада України прийме рішення.

Наступна пропозиція, яка також лунала вчора на засіданні Погоджувальної... (*Шум у залі*) Шановні колеги! Денисе Анатолійовичу, ви дуже... (*Шум у залі*). Шановні колеги! Олександрє Рафкатовичу, пропозиція, що лунала на засіданні Погоджувальної ради, а потім обговорювалася на засіданні голів депутатських фракцій та груп, стосується зняття сьогодні з розгляду питання про так зване подвійне громадянство. Немає заперечень? Немає. Можемо зняти питання з розгляду? Добре (*Шум у залі*).

Переходимо до щойно озвученого питання про зміну графіка нашої роботи. Було запропоновано такий графік роботи: починаємо засідання о 10 годині, воно триває до 12 години. З 12 години до 12.30 – перерва. З 12.30 до 15 години продовжуємо нашу роботу (*Шум у залі*). Вівторок та четвер (*Шум у залі*).

Шановні колеги, я зараз поставлю на голосування щось інше, будемо працювати цілодобово. Якщо нікому нецікаво, зараз проголосуємо саме так. Готові голосувати?

Ставлю на голосування зазначену пропозицію. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 324.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 2835-9](#)). Я поставлю його на голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 2835-9) у цілому. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 223 (*Шум у залі*).

Рішення...

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. По фракціях!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Покажіть по фракціях і групах (*Шум у залі*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я так розумію, надійшла вимога від однієї з фракцій ще раз поставити пропозицію на голосування (*Шум у залі*). Я дуже прошу... (*Шум у залі*). Що ні? (*Шум у залі*). Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка, до голосування (*Шум у залі*).

Шановні колеги, добре, по 1 хвилині з мотивів. Прошу записатися на виступи від фракцій і груп.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Урбанський Анатолій Ігорович.

УРБАНСЬКИЙ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 143, Одеська область, самовисуванець). Доброго дня. Прошу передати слово Вадиму Івченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Голово! Пане Дмитре Олександровичу! Я хочу нагадати, що це ваш особистий імідж, коли Верховна Рада не повертається до розгляду проектів постанов і законопроектів. Ви це започаткували, і ми це підтримуємо. Я прошу вас не порушувати Регламенту Верховної Ради. Це перше.

Друге. Колеги, чому опозиція не підтримує? Тому що ви включаєте до порядку денного багато лобістських законопроектів, а те, що пропонує опозиція, просто не береться до уваги. Раніше фактично всі законопроекти, які реєстрували депутати, включалися до порядку денного, тому це об'єднувало зал. У такому контексті, коли ми бачимо, що ви протягуєте лобістські законопроекти, а законопроекти опозиції залишаються поза увагою, «Батьківщина» не підтримує. Інші опозиційні фракції також не підтримують. Пропонуємо рухатися далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Рахманіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахманін Сергій Іванович.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, фракція «Голос» голосувала за зміну порядку денного, а, точніше, за новий календарний план, але я також дотримуюся такої точки зору, що Регламент є Регламент. Якщо з першого разу це питання не пройшло, немає сенсу ставити його на повторне голосування, тим паче з голосу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я звертаюся насамперед до громадян України, які дивляться нас по телебаченню і слухають по радіо. Пане Голово, ви знаєте, що Верховна Рада України під вашим головуванням засвідчила принцип дотримання Регламенту, коли політичне бажання не підтасовується під чийсь «хотелки», а ми чітко дотримуємося закону.

І найголовніше. У сформованому порядку денному має бути пропорційне представництво. Чому із 49 законопроектів, включених до порядку денного, лише два – від «Опозиційної платформи – За життя»? Ми чітко і зрозуміло домовлялися з вами про дотримання рекомендацій Європейської місії пана Пета Кокса: у порядку денному мають бути представлені законопроекти пропорційно чисельності фракцій. Наша фракція за чисельність становить більше 10 відсотків

від загального складу Верховної Ради України. Отже, із 49 питань має бути щонайменше п'ять наших законопроектів. Я прошу дотримуватися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ахтем Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Історичні паралелі. Колись за часів спікера Литвина, коли він не хотів озвучувати якусь «поганку», він передавав це на озвучення першому віцепікеру Мартинюку. Не повторюйте, друзі, цей комуністичний досвід. Справді, якщо озвучено, що двічі в одну ріку не входять, то не треба сьогодні це питання голосувати. До порядку денного треба включати не лише недолугі законопроекти, такі, як про подвійне громадянство, яким Президент, насправді, хоче зруйнувати країну і видати російські паспорти громадянам України. До порядку денного треба включати законопроекти опозиції.

Це ганьба, що сьогодні немає заяви Верховної Ради до роковин депортації кримських татар. Це ганьба, що немає створення ТСК у справі Шеремета, коли ми не можемо захистити наших ветеранів і волонтерів. Це ганьба, що опозиційні фракції не можуть включити жодного законопроекту до порядку денного. Ми проти такого порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І. Депутатська група «Довіра». Наша група не голосувала за цей проект постанови, тому що низка законопроектів, про які ми постійно говоримо, наполягаємо на них, зокрема й на засіданні Погоджувальної ради, не включаються до порядку денного. Ідеться про законопроекти щодо малого і середнього бізнесу, застосування РРО, підтримки аграрного сектору. Для того й відбуваються засідання Погоджувальної ради, щоб узгоджувати порядок денний з усіма депутатськими фракціями і групами.

Я підтримую колег – давайте дотримуватися Регламенту, узгоджувати порядок денний з усіма фракціями і групами й виходити в сесійний зал на голосування, як того вимагає Регламент.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, всі виступили з мотивів? Відповідно до Регламенту й до того, за що ми щойно проголосували, ці зміни стосуються, якщо ми говоримо про сьогоднішній порядок денний, лише закону про СБУ. Все інше було включено до порядку денного сесії. Тому переходимо до наступного питання порядку денного. Немає зауважень? Дякую.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про скасування результатів голосування Верховної Ради України від 13.05.2020 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності» ([№ 2571-д-П](#), [№ 2571-д-П1](#)).

Слово для доповіді надається народному депутату України Полякову Антону Едуардовичу.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Хочу нагадати кожному, що приймаючи присягу народного депутата України, ми клялися захищати інтереси громадян України, а не західних кредиторів. Саме зараз наша держава постала перед серйозною дилемою – забути про власні закони, переступити через свою Конституцію чи нарешті показати свою суб'єктність на міжнародній арені та продемонструвати, що всі ключові рішення щодо розвитку держави приймаються саме тут – під куполом Верховної Ради, а не десь у просторах кабінетах за океаном.

Ви вже дозволили розпродаж української землі під час економічної кризи та під час наростаючої світової продовольчої кризи. Ви дозволяєте продовжувати другий етап медичної реформи, завдяки якій за два місяці звільнено понад 30 тисяч медичних працівників, які могли б врятувати тисячі життів українців. Ви кажете про підтримку підприємництва шляхом кредитування, при цьому хочете знищити нашу банківську систему. Ви кажете про те, що співпраця з МВФ – це дуже хороший сигнал для міжнародних інвесторів, при цьому нагадаю вам, що ми співпрацюємо з МВФ вже не один десяток років, але рівень прямих іноземних інвестицій так і залишається на критично низькому показнику.

Шановні друзі, хочу вам сказати, що антибанківський законопроект – це дуже велика помилка. Прошу підтримати мій проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для співповіді надається голові комітету... Другий доповідач – Дубінський Олександр Анатолійович.

ДУБІНСЬКИЙ О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 94, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Критичні порушення конституційної процедури під час розгляду законопроекту [№ 2571-д](#) вимагали обов'язкового проведення процедури третього читання, на якому я категорично наполягав і завчасно подав офіційну заяву, де все детально виклав. На всіх, без виключення, етапах були детально зафіксовані численні випадки фальсифікацій та підроблення документів, системного порушення норм Регламенту і конституційної процедури розгляду законопроекту. Спеціально для стенограми фіксую це і вимагаю від Голови Верховної Ради повернути процес у конституційне русло.

Мої офіційні заяви до Голови Верховної Ради, інших народних депутатів, зокрема секретаря Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики, розгромні зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради щодо системної антиконституційності багатьох норм, що з'явилися лише напередодні голосування, унеможливлювали голосування за цей законопроект у цілому. Ігнорування фактів шахрайства, кричущих порушень Конституції та законів – це шлях у прірву. Умисна відсутність обов'язкових висновків Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради та Комітету з питань антикорупційної політики яскраво підтверджують, що цей законопроект завідомо антиконституційний і несе в собі величезну корупційну складову.

Незалежно від результатів сьогоднішнього голосування Голова Верховної Ради не має жодного законного права підписувати прийнятий у завідомо неконституційний спосіб абсолютно неконституційного змісту документ, який навіть не може називатися законом. Підписання такого документа і такого закону є неприпустимою та ганебною дією. Не руйнуйте український парламентаризм та конституційні засади Української держави.

Колеги, хочу наголосити, що ми занадто глибоко допустили зовнішнє керування у процесі української влади і передали найважливіші функції контролю над державними інституціями – Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою, НАБУ та Національним банком – у руки іноземних фінансових спекулянтів, які встановлюють правила гри і нашої політичної системи. Це ганьба.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові комітету Кальченку Сергію Віталійовичу. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув два проекти постанов – № 2571-д-П і № 2571-д-П1. Комітет ухвалив висновки, в яких відзначив, що в порушення положень статті 48 Регламенту ані народний депутат Дубінський, ані народний депутат Поляков не зверталися до головуючого на пленарному засіданні щодо порушень під час обговорення та голосування. Так само не було подано заяв до Голови Верховної Ради в порушення частин третьої, п'ятої статті 48 Регламенту щодо порушення під час розгляду й голосування, але внесено проекти постанов про скасування, як сказано, результатів голосування. Проте навіть назви цих проектів постанов не відповідають положенням статті 48 Регламенту, оскільки за цими нормами можуть бути скасовані рішення Верховної Ради про прийняття в цілому закону, постанови або іншого акта, а не результати голосування.

Отже, у підсумку регламентний комітет щодо кожного з проекту постанов ухвалив рішення: рекомендувати парламенту визначитися шляхом голосування щодо їх прийняття або відхилення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Прошу записатися на обговорення.

Народний депутат Лопушанський Андрій Ярославович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні друзі, знаєте, що спільного між Києвом і Лондоном? Ну, звичайно, крім лондонського дощу, який сьогодні йде в нашому Києві? Символом Лондона є Біг-Бен, а символом Києва став «Біг Беня». Подивіться, насправді останні кілька місяців усе наше життя крутиться навколо «Біг Бені» і його бажання повернути собі контроль над «ПриватБанком». Сьогодні ми дивимося чергову серію серіалу «Беня та його друзі», коли заблоковано підписання закону, який не дасть можливості колишнім власникам банків повертати їх через українську «найчеснішу в світі» судову систему.

Про що ж насправді йдеться в цьому законі? Про те, що банк – це не гаряча картоплина, яку можна перекидати з рук в руки. Уявіть собі ситуацію, що держава отримала право на якусь земельну ділянку, неважливо навіть як, і збудувала на цій ділянці лікарню. Завтра суд визнає, що цю ділянку держава отримала неправильно. То що, тепер знести лікарню? Ні, звичайно, це абсурд. Ось про це цей закон, і крапка.

Але бачите, яка навколо нього триває боротьба? Внесено 16 тисяч поправок, тепер ще й проекти постанов про те, що його не можна підписувати. Це боротьба колишніх власників банків, у першу чергу, «ПриватБанку». Але подивіться, хто автори цих поправок і проектів постанов. Це ж усе «слуги народу». «Слуги народу» – автори, і колишні, і теперішні, цих проектів постанов, 14 тисячі поправок із 16 тисяч. Що це означає? Це означає, що йде війна між Коломойським і Зеленським всередині фракції «Слуга народу», а в заручники взяли всю країну. Треба це припиняти. Треба нарешті поставити на цьому крапку. Звичайно, ми розуміємо, що буде ще одна серія в Конституційному Суді. Сподіваюся, що ми доведемо це видання до кінця і гроші українських платників податків не зникнуть в нікуди.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Демченко Сергій Олексійович.

ДЕМЧЕНКО С.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Доброго дня, колеги! Доброго дня, Україно! Колеги, ну, що це за законопроект, який було проголосовано Верховною Радою? Насамперед для мене це не «беня», не «шменя», не всі інші по фені. Розумієте? По-перше, не для нас ці вирази, а, по-друге, не в цьому залі.

Цей законопроект для мене – порушення незалежності судової системи в країні. Колеги, я вже більше десяти разів казав: якщо пояснювальна записка, супровідні документи починаються з того, що законопроект треба прийняти внаслідок того, що деякі суб'єкти, використовуючи недосконалу судову систему, отримали якісь рішення, це зазіхання на незалежність судової системи, на рішення судів, що прийняті й набрали чинності. Невже ми не розуміємо, що рішення судів мають оскаржуватися у вищих інстанціях – апеляційному суді, касаційному суді? Невже ми маємо, тут, у Верховній Раді, переглядати рішення судів?

Про що ще кажуть автори законопроектів, Національний банк та Фонд гарантування вкладів? Вони кажуть, що суб'єкти, в даному разі банки, нібито використовували судову систему як квазілегітимний інструмент, який нівелює їх зусилля в судовому просторі. Колеги, невже ми можемо називати судову систему квазілегітимним інструментом? Давайте взагалі знищимо судову владу. Навіщо вона існує, на вашу думку, якщо ми її не поважаємо, намагаємося будь-які дії судової влади знищувати новими законопроектами?

І ще додаю. Можливо, я – голос у пустелі, але є в нас голоси фахівців експертних установ, які прямо вказали, що даний законопроект порушує безліч

статей Конституції, обмежує повноваження суду під час здійснення правосуддя. Повторюю: якщо для когось правосуддя – це не просто слово, а воно має якесь значення в душі, будь ласка, голосуйте за цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, я спочатку скажу щодо форми, а потім про суть. Про що можуть бути ці проекти постанов? Про те, що під час розгляду одного з найважливіших законопроектів, від якого в прямому сенсі залежала безпека нашої країни – і фінансова, і в цілому – було порушено або не було порушено регламентну процедуру. В цьому залі, на нарадах з Головою парламенту, в експертних середовищах точилося багато дискусій, чи може законопроект бути прийнято швидше. Повторюю: фракція «Голос» була готова голосувати за прийняття законопроекту за основу і в цілому, але в залі було прийнято рішення. На мою особисту думку, з самого початку і до кінця цей законопроект розглядався відповідно до Регламенту, за що я вдячний і комітету, і Голові парламенту, і всім, хто дотримувався норми закону. Це щодо форми.

Тепер щодо суті. У нас було багато дискусій: добрий закон чи поганий. Ви знаєте позицію фракції «Голос», яка заявляла, що голосуватиме за такий закон, незалежно від того, чи це вимога МВФ, чи це вимога міжнародних партнерів, чи це українські напрацювання, тому що нам необхідно посилити і вдосконалити банківське законодавство. Позиція багатьох бізнес-асоціацій та асоціації банків засвідчує, що це було правильне рішення.

Ми закликаємо вас не блокувати це рішення, не приймати цей проект постанови і виконати нарешті обіцяне виборцям, а саме прозоре законодавство, яке захищає наших громадян, і насамперед безпеку, зокрема фінансову, нашої країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане Голово. Колеги, що спільного між Лондоном і Києвом, крім дощу, який був сьогодні? Це пані Валерія Гонтарева (*Шум у залі*), яка розвалила українську банківську систему (*Оплески*), а нині переховується від переслідувань у Лондоні, і каже нам звідти: хлопці, ідіть ви всі під три чорти, я вчинила злочин, але

плювати хотіла на все, я розвалила банківську систему, але плювати хотіла на все.

Попередні промовці казали, що нас обрали захищати безпеку країни. Це правда, але нас точно не обирали порушувати українську Конституцію у найбрутальніший, найгрубіший спосіб. Я неодноразово казав, що цей закон порушує низку статей Конституції, базові принципи судового процесу. Повторюю: колеги, основний принцип судового процесу – ефективний захист порушеного права. Якщо вже суди встановили, що Національний банк забрав банк незаконно, що такі дії, очевидно, порушували законодавство, і при цьому банк ще не ліквідовано, то чому власник не може отримати контроль над цим банком? Я не розумію цього. Ще раз підкреслюю: це закон не про «ПриватБанк», це закон про руйнацію банківської системи.

Я не з усім погоджуюся зі сказаного колегою Демченком із «Слуги народу», але ще раз підкреслюю: цим законом порушуються базові принципи процесу. Такий закон неконституційний і за суттю, і за формою, тому ті, хто проголосував за нього, допомагають колишнім власникам «ПриватБанку» отримати рішення в суді на свою користь і величезні компенсації за рахунок українського бюджету. Тому підтримуємо проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко Сергій Олексійович.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую. Право на слово для репліки. Панове, моє прізвище було згадано в контексті, що зі мною трохи не згодні. Я хочу сказати, що в даному разі пан Власенко зі мною згоден, оскільки ми в Комітеті з питань правової політики безліч разів намагалися порушити питання про відповідність даного законопроекту положенням Конституції. Ви думаєте, яке рішення було прийнято? Ніякого. Майже шість місяців законопроект пролежав у Комітеті з питань правової політики і жоден підкомітет його не розглядав. Більше того, якщо ви звернете увагу на позицію Генерального прокурора пані Венедіктової, вона прямо сказала, що даний законопроект мав розглядатися не в комітеті пана Гетманцева, а в нашому профільному комітеті – Комітеті з питань правової політики, оскільки він містить усі необхідні ознаки, а саме зміну судових профільних законів, які є спеціалізацією нашого комітету.

Колеги, повторюю: це неконституційний закон, прийнятий у неконституційний спосіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Усі бажаючі виступили? З мотивів немає бажаючих виступити? Є, бачу. Колтунович Олександр Сергійович. Хто ще? Після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу, будь ласка.

Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати! Я хочу сказати, що «Опозиційна платформа – За життя» голосуватиме за цей проект постанови. Під час голосування антибанківського закону ми були проти. Чому ми голосували проти? Тому що хочуть легітимізувати діяльність Національного банку, тотальне зубожіння населення, узаконити девальвацію національної грошової одиниці в 3,5 разу. Стверджують, що підвищення облікової ставки до 8 відсотків (свого часу було і 30 відсотків) було правильним рішенням тощо.

Тим колегам, які маніпулюють, що нам не дають кредит, хочу сказати, що в нас у цьому році понад 600 мільярдів гривень додаткових запозичень, половина з яких зовнішні і половина внутрішні. Не треба розповідати, що одним чи двома мільярдами від МВФ ми маємо декласувати національну банківську систему України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу. Всі бажаючи виступили? Переходимо до голосування. Шановні колеги, підготуйтеся до голосування, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування результатів голосування Верховної Ради України від 13.05.2020 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності» ([№ 2571-д-П](#)) у цілому.

Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування результатів голосування Верховної Ради України від 13.05.2020 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності» ([№ 2571-д-П1](#)) у цілому. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення зміни до статті 364 Кримінального кодексу України щодо уточнення ознак окремих злочинів

у сфері службової діяльності» (№ 2621). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається Представнику Президента України у Верховній Раді України Стефанчуку Руслану Олексійовичу.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! У 2014 році набрали чинності зміни до Кримінального кодексу України, якими було суттєво ускладнено кваліфікацію окремих злочинів, вчинених службовими особами, та надана можливість безкарно здійснювати свою діяльність. Дії службової особи можуть бути кваліфіковані як злочин за окремими статтями Кримінального кодексу України виключно за умови завдання матеріальних збитків.

За завдання шкоди нематеріального характеру, порушення прав і свобод людини і громадянина, громадської безпеки, громадського порядку, послаблення авторитету, престижу органів державної влади чи місцевого самоврядування службову особу неможливо притягнути до відповідальності. Саме тому Глава держави вніс на розгляд парламенту проект Закону «Про внесення зміни до статті 364 Кримінального кодексу України щодо уточнення ознак окремих злочинів у сфері службової діяльності» (№ 2621), визначений як невідкладний. Законопроектом пропонується внести зміну до примітки до статті 364 Кримінального кодексу України та передбачити, що умовою кваліфікації злочинів, передбачених статтями 364, 364¹, 365 та інших, є наявність істотної шкоди, зокрема нематеріального характеру.

Схвалення парламентом зазначеного рішення дасть можливість усунути недоліки, існуючі в питанні кваліфікації окремих службових злочинів, сприятиме дотриманню службовими особами прав і свобод людини та громадянина, забезпеченню громадської безпеки та громадського порядку, зміцненню авторитету та престижності органів державної влади. З огляду на це та від імені суб'єкта права законодавчої ініціативи, Президента України, прошу підтримати законопроект № 2621.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань правоохоронної діяльності Монастирському Денису Анатолійовичу.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, Комітет з питань правоохоронної діяльності розглянув на своєму засіданні проект Закону «Про внесення зміни до статті 364 Кримінального кодексу України щодо

уточнення ознак окремих злочинів у сфері службової діяльності» (№ 2621), внесений Президентом України.

Історія цього законопроекту така. У 2014 році було внесено зміни до статті 364 Кримінального кодексу, чим, по суті, декриміналізовано низку правопорушень, які на сьогодні не можуть кваліфікуватися як злочини. На це неодноразово вказував також Верховний Суд України у своїх висновках та рішеннях. Не переказуючи змісту законопроекту, який полягає у внесенні зміни до примітки, скажу, що його прийняття дасть змогу вдосконалити положення Кримінального кодексу і забезпечити єдність судової практики щодо цієї категорії злочинів. Виходячи з цього, комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект № 2621 за основу. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Воронов Володимир Анатолійович.

ВОРОНОВ В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день. Прошу передати слово Владлену Неклюдову.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дорогі українці! Це дуже потрібний законопроект, оскільки попередні зміни до статті 364 Кримінального кодексу України фактично дали змогу недобросовісним службовим особам, зокрема корупціонерам, уникати відповідальності. Чому істотна шкода має бути лише у вигляді матеріальних активів (грошей)? Невже матеріальні активи (гроші) мають більшу цінність за життя, здоров'я, права громадян? Чому народні депутати минулого скликання створили службовим особам сприятливі умови для ухилення від кримінальної відповідальності? У житті часто виникає багато випадків, коли службові особи зловживають своїм службовим становищем, діють в особистих інтересах чи інтересах третіх осіб, таким чином порушуючи права громадян. Страждають люди.

Стаття 364 Кримінального кодексу України у чинній редакції не відповідає Конституції України, ми маємо внести до неї зміни. Шановні колеги, дуже прошу вас проголосувати за законопроект № 2621 задля відновлення законності та справедливості у службовій сфері, задля захисту життя, здоров'я та прав громадян.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).
Прошу передати слово Сергію Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алексєєв.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Я хочу нагадати, що зміни, внесені у 2014 році до статті 364 та низки інших статей Кримінального кодексу були умовою для надання безвізу. Головним є принцип правової визначеності, особливо коли йдеться про внесення змін до Кримінального кодексу.

Даним законопроектом пропонується змінити об'єктивну сторону складу злочину. На сьогодні визначено, що об'єктивною стороною складу злочину є злочин, заподіяний службовою особою, що призвів до істотної шкоди, яка перевищує 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Це правова визначеність і кваліфікуюча ознака. Змінами пропонується розмити цю правову визначеність, і в нас не буде жодних кваліфікуючих ознак. Тому фракція «Європейська солідарність» не підтримуватиме даний законопроект. Якщо вносити зміни, то треба конкретно визначити, за що особа притягується до кримінальної відповідальності.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане головуєчий! Шановні народні депутати! Усі, хто нас чує! Насправді зміни до статті 364 «Зловживання владою або службовим становищем», внесені у 2014 році, дещо паралізували роботу правоохоронних органів та виробили іншу суддівську практику. Я погоджуюся з позицією голови комітету, який сказав, що й суди на місцях, і Верховний Суд вносять пропозиції щодо удосконалення цієї статті та часткового повернення до попередньої редакції. Як наслідок, усі порушники норм статей про зловживання владою або службовим становищем понесуть найсуворіше покарання згідно з вимогами чинного законодавства.

Фахівці фракції «Батьківщина» проаналізували пропозицію Президента і комітету. Ми підтримуємо: треба вносити зміни до статті 364 Кримінального кодексу України, але прийняти пропонуємо за основу, і будемо голосувати.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка. Перепрошую, просто не очікував, що ви підійдете.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий. Безумовно, цей законопроект треба підтримати. Фракція проголосує за нього в першому читанні. Але скажіть, будь ласка, невже питання, які ми сьогодні обговорюємо, найважливіші для країни в умовах подолання наслідків пандемії?

Ми вимагаємо відповідей на запитання щодо фізичного захисту і грошового забезпечення наших лікарів. Оце питання ми мали б сьогодні розглядати першочергово. Ми не даємо можливості людям, які отримують мізерні пенсії, нормально працювати, не вживаємо заходів, щоб забезпечити їхнє фінансування, державну підтримку під час карантину. Кредити, про які ми чуємо, віртуальні, тому що Національному банку України наплювати на все, що ми тут робимо. Вони вже за кілька годин стануть незалежними, у першу чергу, від нас з вами. На жаль, вони стануть незалежними і від громадян України. Чому? Тому що це потрібно дяді за океаном. То кому ж ви служите, шановні «слуги народу» – дяді за океаном чи народу України?

Ми вимагаємо сформувати сьогодні такий порядок денний, який виправдав би наше зібрання в екстремальних умовах, і не пропихувати лобістські законопроекти, якими він нафарширований. Ми маємо думати про наших людей, про наших медиків.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, з мотивів виступлять Бондар Віктор Васильович і Арешонков. Після цього переходимо до голосування. Правильно? Шановні колеги, запросіть народних депутатів до залу.

Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую. Шановні колеги, я прошу звернути увагу на цей законопроект. Він начебто простий юридичний, технічний і з точки зору правоохоронних органів украї їм потрібний. Але прийняття такого закону саме й дасть їм можливість викручувати руки будь-кому в цій країні,

хто має будь-яке відношення до державних органів чи до органів, які, зокрема, представляють парламент і людей.

По суті законопроект змінює ключову фабулу. Якщо ви заходите у кримінальний процес і вас хочуть притягнути до відповідальності або примусити щось робити, то раніше треба було показати, що ви своїми діями нанесли матеріальної шкоди державі, державним органам, людям або підприємствам, а на сьогодні додається формула, що ви маєте можливість завдати нематеріальної шкоди. А нематеріальна шкода буде обиратися на розсуд слідчого: яка та нематеріальна шкода, що ви могли такого придумати, кому своїми діями чи словами заподіяти цю шкоду. Не можна за це голосувати. Це репресивний механізм, який дає можливість правоохоронцям...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановні колеги! Я хочу звернути вашу увагу на дискусію, що точаться навколо цього законопроекту. Більшість визначається, що він важливий, що треба в нормувати практику застосування статті 364 в тій редакції, в якій вона діяла до 2014 року. Але ми знову кажемо, що сьогоднішня норма виписана не зовсім коректно, і це дає можливість юристам трактувати її по-різному. Тому ми прийняли таке рішення: група «Довіра» підтримає цей законопроект, але до другого читання прохання доопрацювати і кваліфіковано, чітко виписати, щоб усе було абсолютно зрозуміло.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, всі бажаючі виступили? Підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Запросіть народних депутатів до залу. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 364 Кримінального кодексу України щодо уточнення ознак окремих злочинів у сфері службової діяльності» ([№ 2621](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про систему іномовлення України» щодо програмної політики та території розповсюдження» ([№ 2521](#)). Це друге читання.

Запрошую на трибуну голову Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Ткаченка Олександра Владиславовича.

Запросіть Ткаченка, будь ласка. Олександрє Владиславовичу, вас чекає зал.

ТКАЧЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Земля затримала. Перепрошую, колеги. У січні Верховна Рада прийняла в першому читанні законопроект про іномовлення. Нагадаю передісторію. З 2016 року з державного бюджету на фінансування іномовлення витрачено понад 1 мільярд гривень. Ефективність такої роботи спричинила багато питань. Аудиторії великої немає, гроші витрачаємо. Тому Міністерство культури підготувало пропозицію щодо нового підходу, що дозволить вести мовлення для українських громадян, які живуть на тимчасово окупованих територіях. А це, як ви розумієте, не мовлення англійською. Також з'явиться можливість використовувати канали наземного мовлення.

У березні Нацрада змінила концепцію мовлення телеканалу «Дім». У тестовому режимі мовлення здійснюється наразі для передавачів поблизу тимчасово окупованих територій у Криму та на Донбасі. Це новини, ранкова програма та розважальний контент, який надали для цього телеканалу всі провідні українські телеканали. Ми маємо враховувати реалії. Нам треба виграти інформаційну війну за наших людей, тому використовувати можливості іномовлення, щоб наші громадяни отримували інформацію з України, видається набагато доцільнішим.

Комітет на своєму засіданні розглянув запропоновані поправки. Практично всі вони стосувалися зобов'язання вести 50 відсотків мовлення програм, наприклад, англійською мовою. Усі поправки комітет відхилив. Пропонуємо прийняти законопроект у другому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, йдемо по поправках.

Поправка 1. В'ятрович. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 2. Княжицький. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Поправкою пропонується вилучити положення законопроекту, відповідно до якого програмна політика погоджується з уповноваженим органом, тобто міністерством. Законодавча вимога про узгодження програмної політики іномовлення з міністерством виглядає як цензура. Відповідно до статті 34 Закону «Про інформацію» цензурою є будь-яке узгодження інформації. Тому ми вводимо в законодавство положення, що держава в особі міністерства може впливати на програмну політику мовника. Прошу врахувати поправку.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Поправку відхилено. Існують різні методи узгодження програмної політики. Наприклад, у суспільного мовника ця політика узгоджується з наглядовою радою, у даному разі з уповноваженим органом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 2 Княжицького. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3. Кондратюк.

КОНДРАТЮК О.К., *заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Дякую. Коли ми говоримо про зміни до Закону «Про систему іномовлення України», ми насамперед говоримо про особливості функціонування та змістовне наповнення цього телеканалу. Ми говоримо про створення державного регіонального телеканалу, який покликаний виконувати суспільні функції та фінансується з державного бюджету. На моє глибоке переконання, як і на переконання багатьох фахівців, а також опозиційних народних депутатів, він повинен бути аполітичним. Тому своєю поправкою 3 я пропоную заборонити телеканалу «Дім» підтримувати політичні партії чи інші політичні об'єднання, заборонити надавати ефірний час для трансляції політичної реклами, розміщення агітації про референдум тощо. Особливо це актуально перед місцевими виборами. Виходячи зі специфіки ситуації та ідеї мовлення цього телеканалу, я прошу підтримати мою поправку. Це допоможе також опозиційним фракціям підтримати законопроект у другому читанні. Прошу поставити на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція комітету.

ТКАЧЕНКО О.В. Попри всю повагу, пані Олено, оскільки йдеться про мовлення на окупованих територіях, очевидно, що варто також передбачити пропонування якихось передач, пов'язаних із просуванням української ідеї на цих територіях. Цією поправкою виключається така можливість, тому комітет її відхилив. Перепрошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3 народного депутата Кондратюк. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 99.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 4. Сюмар. Не наполягає.

Поправка 5. В'ятрович. Ви не будете наполягати?

Поправка 7. Кулініч.

Вибачте, поправка 6. Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Поправкою пропонується повернути вилучену норму закону, якою визначено, що не менше 50 відсотків іномовлення мають становити програми англійською мовою. Фактично на сьогодні ми «вбили» іномовлення, його не існує. Ми пропонуємо залишити чинну норму, бо автори законопроекту виписали, що програми виробляються українською та іншими мовами за потреби. Ще до прийняття цього законопроекту канал іномовлення переоформив ліцензію на мовлення, і замість іномовлення ми маємо розважальний канал російською мовою за державні гроші. Ця ліцензія вже переоформлена.

Під час розгляду законопроекту в комітеті, розуміючи загрозу знищення каналу іномовлення і створення на його базі російськомовного каналу нібито для окупованих територій, ми внесли поправку про хоча б мінімальний обсяг програм українською мовою, але жодної поправки комітет не підтримав. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 6 народного депутата Княжицького. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 7. Кулініч. Не наполягає.

Поправка 8. Кондратюк.

КОНДРАТЮК О.К. Дякую. Шановні колеги, йдеться про наповнення змістом телеканалу «Дім», а саме про контент. Я вважаю, що це повинен бути не лише розважальний контент. Пропоную, щоб це були інформаційні, інформаційно-аналітичні та науково-просвітницькі передачі, що мають становити не менше 50 відсотків загального тижневого обсягу телемовлення. Якщо цю поправку не буде підтримано, тоді, насправді, такий закон взагалі суперечитиме основній суті і завданням телемовлення в Україні – об'єктивному, повному, своєчасному, неупередженому, всебічному, збалансованому інформуванню, про що йдеться у статті 6. Я прошу підтримати мою поправку, якою запропоновано, щоб 50 відсотків телемовлення становили інформаційні та аналітичні телепередачі.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Пані Олено, думаю, що насправді так воно й буде з часом. Єдине, ви як медійник розумієте, що одразу зробити це неможливо.

Ми даємо можливість працювати і розробити таку експертизу каналу. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, комітет відхилив поправку 8. Автор поправки – Кондратюк Олена Костянтинівна.

Ставлю поправку на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Сюмар не наполягає.

Поправка 10. Брагар. Не наполягає.

Поправка 11 Княжицький. Після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Миколи Леонідовича.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Цією поправкою передбачено, що мовлення буде вестися безпосередньо на окупованих територіях. Шановні друзі, це ми дозволяємо окупантам вести мовлення українського каналу? Поправкою передбачено, щоб мовлення тимчасово, окрім іноземних держав, велося на окуповані території, а не на окупованих територіях. Вона нібито технічна, але по суті й політична. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція комітету.

ТКАЧЕНКО О.В. З точки зору, що поправка технічна, комітет її відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 11. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Колеги, підготуйтеся до голосування щодо прийняття законопроекту в цілому. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, хочу наголосити: ідеться про битву за уми й серця українських громадян, зокрема тих, які живуть на тимчасово окупованих територіях. Дуже прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про систему іномовлення України» щодо програмної політики та території розповсюдження» ([№ 2521](#)) у другому читанні

та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерви, яку вони готові замінити виступом. Ясько Єлизавета Олексіївна.

ЯСЬКО Є.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, прошу вашої уваги. Знаєте, ми дуже часто багато про що говоримо в парламенті, забуваючи про дуже важливі дати. Вчора Україна відзначила драматичну подію своєї історії. Від імені фракції «Слуга народу» я хочу висловити співчуття всьому кримськотатарському народу, який постраждав внаслідок геноциду та депортації 1944 року. Тоді, 76 років тому, тисячі кримських татар, не дочекавшись світанку, під дулом автомата були змушені покинути свою батьківщину. А все через те, що одному вождю просто захотілося змінити корінне населення Криму і вислати його кудись подалі. Статистика злочину вражає: більше 180 тисяч депортованих кримських татар, більше 80 тисяч конфіскованих будинків. Уявіть, що зараз таке відбувалося б. На жаль, таке відбувається й нині.

Історичні паралелі дуже драматичні. Що ми бачимо зараз? Ми бачимо репресії, расову дискримінацію кримських татар, примусове переселення росіян на територію Криму. Хто тоді в 1944 році міг би подумати, що це все може повторитися? Хто тоді міг подумати, що лідер кримськотатарського народу Мустафа Джемільєв, якому на день депортації не виповнилося й року, тепер не зможе приїхати в рідний Крим? Хто міг подумати, що Меджліс буде заборонений? Напевно, ніхто.

Я хочу сказати з цієї трибуни, що примусове переселення мешканців Криму є злочином. Расова дискримінація кримських татар є злочином. І винний у цьому окупант – Російська Федерація. Якщо хтось хоче, щоб «Слуга народу» чи Президент Зеленський про це забули або мовчали, цього не буде. Україна як держава боролася і буде боротися в усіх міжнародних судах, на міжнародних платформах за притягнення до відповідальності за скоєні злочини.

Крим – це наш спільний біль і наша відповідальність. Так само, як у кримськотатарському танці «Хайтарма», що перекладається як «рух вперед», ми, всі фракції, мусимо разом рухатися вперед заради деокупації Криму.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» ([№ 2372](#)).

Слово надається голові підкомітету Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Шипайлу Остапу Ігоровичу.

Переходимо до розгляду поправок.

Поправка 1. Белькова. Наполягаєте? Не наполягає.

Будь ласка, не розходьтеся, тут дуже небагато поправок, зараз будемо голосувати щодо прийняття як закону.

Кулініч Олег Іванович. Не наполягає.

Поправок більше немає. Підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Запросіть народних депутатів до залу (*Шум у залі*). Остапе Ігоровичу, дякую вам за такий слухний виступ та відповіді на всі запитання, які ви змогли якісно та професійно надати. Підготуйтеся, будь ласка, до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безпеки використання ядерної енергії» ([№ 2372](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» ([№ 3398](#)). Шановні колеги, нам треба прийняти рішення про включення питання до порядку денного сесії. Підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про застосування процедури *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропоную застосувати скорочену процедуру розгляду. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Чорноморову Артему Олеговичу.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Колеги! Хочу зауважити, що цей законопроект дуже соціально-економічно важливий для нашої країни, оскільки 18 травня набрала чинності норма, прийнята три роки тому, про те, що інспектори Держпродспоживслужби, які здійснюють державний контроль харчових продуктів, повинні бути держслужбовцями. Оскільки через карантин всі конкурси зупинено, що заважає прийняти їх на держслужбу, ми потребуємо перенесення дії цієї норми на один рік – до 17 травня 2021 року. Ця зміна дуже важлива, щоб на кордоні України не зупинився контроль харчових продуктів під час імпорту-експорту.

Прошу прийняти законопроект, якщо це можливо, за основу і в цілому. Шановні народні депутати, прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань аграрної та земельної політики Сольському Миколі Тарасовичу.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати! Комітет з питань аграрної та земельної політики на своєму засіданні 6 травня розглянув проект Закону «Про внесення змін до Розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» (№ 3398). Він суто технічний, пропонується змінити лише одну цифру: в абзаці першому пункту 2 Розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» даного закону слово «трьох» замінити словом «чотирьох».

З 18 травня 2020 року працівники, які здійснюють державний ветеринарно-санітарний контроль і нагляд на кордоні, мають бути держслужбовцями. Через карантин ці вимоги Держпродспоживслужба не може виконати. Тому щоб не зупинити ветеринарно-санітарний контроль, необхідно продовжити виконання цих функцій компетентним органом на один рік – до 17 травня 2021 року.

Враховуючи зазначене, прошу прийняти законопроект № 3398 за основу та в цілому як закон. Це прохання комітету, Держпродспоживслужби та Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Володимирі Цабалю.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, справді, через карантин дуже багато реформ, які мали розпочатися в цей період, не можуть бути здійснені, тому фракція «Голос» підтримує прийняття цього законопроекту в першому читанні. Треба продовжити цей термін трошки більше ніж на три роки. Але зверну увагу на це слово «трошки». А чому саме на рік? Чому з трьох до чотирьох років? Чи не достатньо буде, наприклад, двох місяців чи півроку? Нам здається, що законопроект треба підтримати в першому читанні, але потім в комітеті дуже швидко обговорити, на який саме строк краще подовжити. Швидше за все, це буде не рік, а трохи менше.

У нас складається дуже цікава ситуація. Приймаючи реформи (я не лише про цей конкретний законопроект кажу, а про багато інших), у перехідних положеннях виписуємо, що реформи розпочинаються через «х» років – через два, три, чотири, п'ять, а коли цей період минає, ми щороку продовжуємо ще на рік. Так не має бути.

Колеги, давайте підтримаємо цей законопроект у першому читанні, а в комітеті обговоримо, на скільки треба продовжити цей період (я думаю, що півроку буде достатньо), після цього через тиждень проголосуємо в другому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наливайченко.

Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, зважаючи на те, що в нас на сьогодні в шести недержавних установах 1100 ветеринарних інспекторів, які не є держслужбовцями, вони не можуть здійснювати ветеринарний контроль на кордоні. Це означає, що буде складно експортувати вітчизняну тваринницьку продукцію. Колеги, справді, вірно ставлять запитання: чому на рік? Чому не вистачить одного року? Це вже запитання до уряду. Це питання щодо його фаховості, наскільки буде аргументованою потреба прийняття законопроекту за основу та в цілому.

«Батьківщина» підтримує прийняття законопроекту в цілому. Водночас ми говоримо про те, що уряд і ті, які безпосередньо відповідають за аграрний сектор, не зовсім розуміють ситуацію з продовольчою безпекою країни. «Батьківщина» зареєструвала проект постанови про продовольчу безпеку. Через

незадовільні погодні умови до нас звертаються аграрії з південних областей України, які потребують фінансової допомоги. Нам треба зрозуміти, яким чином ми забезпечимо стабільні ціни на продовольчу продукцію для споживачів, щоб не допустити інфляції.

У своєму проєкті постанови ми запропонували ф'ючерсні та форвардні контракти, які мають бути забезпечені або аграрним фондом, або державним резервом. Рада національної безпеки і оборони прийняла таке само рішення і запропонувала уряду закупити в державний резерв продовольчі товари. Ми не бачимо дій уряду. Уряд має ефективніше працювати під час пандемії коронавірусу і посухи. Давайте підтримаємо цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Прошу передати слово Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Безумовно, треба розібратися в цьому питанні, але подивіться на пусті ложі. Я хочу звернути увагу наших телеглядачів, громадян, тих, кому монофракція зобов'язалася служити, а саме народу України. Невже заради цього питання ми зібралися в цих екстремальних умовах? Заради справедливості скажу. Я тут чув плач Ярославни одного з колишніх стосовно медиків. Скажіть мені, Уляна Супрун – це не ваш продукт? Ви з нею не знайомі? Хіба не вона довела наших медиків до нинішнього стану? (*Шум у залі*). Тому перед тим, як «морду лица выпирать на трибуну», прошу подивитися в дзеркало.

Сьогодні ми, справді, маємо об'єднати наші зусилля, щоб захистити медиків. Подобається це комусь чи ні, але вони ще за радянських часів отримали висококваліфіковану освіту і відчуття відповідальності. Саме вони опинилися на барикаді та захищають громадян і нас з вами. Я вважаю, що сьогодні ми маємо сконцентруватися на більш ефективному, відповідальному порядку денному заради вирішення головних питань – допомоги медикам, підвищення рівня життя громадян і грошового забезпечення в умовах кризи.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина.

Артур Володимирович Герасимов. Увімкніть, будь ласка, мікрофон з місця.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні українці! Ви знаєте, лише після шаленого

тиску опозиції медики почали отримувати 300 відсотків доплати. Тільки після потужного тиску «Європейської солідарності» та всієї об'єднаної опозиції медики були застраховані на випадок, боронь Боже, смерті від коронавірусу. Мені було цікаво, хто ж прийде їм на допомогу, прикриваючи те, що «Мрія» доставила товари до «Епіцентру». Костюмів, про які тут казав Зеленський і всі «слуги народу», реально немає в наявності. Було дуже цікаво, як попередній промовець прикривав їхні гріхи.

Шановні колеги, якщо ми говоримо про захист медиків, то треба говорити про реальний захист, коли сотні тисяч масок передаються на місця, коли більше 130 тисяч костюмів закупив благодійний фонд Порошенка. А в цей час Міністерство охорони здоров'я рапортує разом із Зеленським, що щось завозить, а воно кудись зникає чи, ще гірше, потрапляє в магазини і продається.

Щодо цього законопроекту ідея вірна, але продовження на рік є невірним. Саме тому «Європейська солідарність» готова підтримати цей законопроект у першому читанні, після чого терміново внести зміни, якими на два чи на кілька місяців подовжити термін для переходу на державну службу, але не на рік, як запропоновано. Що ми знову бачимо? Під гарною назвою, під гарною ідеєю в законопроекті знову ховають якісь оборудки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Всі бажаючі виступили? Переходимо до голосування. Шановні колеги, комітет запропонував прийняти цей законопроект за основу і в цілому. Всі готові голосувати щодо прийняття за основу і в цілому? Я з мотивів надам слово голові комітету, щоб він пояснив, чому важливо прийняти за основу і в цілому. Лише одна фракція проти.

Сольський Микола Тарасович. Будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Колеги, я, насправді, розумію зауваження щодо строків. Питання строків обговорювалося в комітеті, але це прохання уряду. Ми, справді, не знаємо, коли будемо виходити з карантину, ми не знаємо, чи буде друга хвиля тощо. Тому вони просять продовжити саме на рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто проти прийняття законопроекту в цілому, підніміть руки, будь ласка. Три фракції. Добре.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» ([№ 3398](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків внесення пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроекту № 3398. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оголошується перерва до 12.30. Прохання не запізнюватися.

Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, повертаємося до роботи. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування та обігу аграрних розписок» ([№ 2805](#)). Шановні колеги, нам треба прийняти рішення про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Для цього необхідно 226 голосів підтримки народних депутатів України. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування та обігу аграрних розписок» (№ 2805). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Також необхідно 226 голосів. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Гетманцеву Данилу Олександровичу. Надайте 4 хвилини як автору та представнику комітету. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, на ваш розгляд внесено законопроект № 2805, яким запропоновано внесення

системних змін до Закону «Про аграрні розписки». Інститут аграрних розписок функціонує в нашій державі з 2013 року. Завдяки цьому інструменту аграрії залучили до своїх господарств 24 мільярди гривень кредитних коштів. Аграрна розписка – це інструмент, який дає можливість аграрію залучити кошти для сільськогосподарського товаровиробництва під майбутній урожай.

Що пропонуємо ми? Виходячи із практики застосування цього інструменту, ми пропонуємо вдосконалити його застосування. Насамперед визнати правову природу розписки як неемісійного цінного паперу, а також дозволити обіг аграрних розписок у формі електронного документа. Крім цього, розширити коло суб'єктів, які мають право видавати аграрні розписки, додавши сільськогосподарські кооперативи, а також розширити можливі варіанти застави за аграрною розпискою, передбачивши, наприклад, тварин і продукти тваринництва. Звертаю увагу на те, що не йдеться про заставу землі, нерухомого майна, чи подібних об'єктів. Ідеться лише про майбутній урожай. Також спрощено порядок видачі, обігу та припинення аграрних розписок, введено стандартизовану форму аграрних розписок і підвищено оборотоздатність аграрних розписок через механізми фондового ринку. Вводяться багаторічні аграрні розписки, виконання за якими відбуватиметься частинами.

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 7 квітня 2020 року прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект № 2805 за основу. Крім цього, комітет на сьогодні розглядає інший законопроект № 2884, яким запропоновано внести зміни до низки законів, і Закон «Про цінні папери та фондовий ринок» буде замінено новим законом про ринки капіталу та організовані товарні ринки. У зв'язку з цим відповідно до статті 116 Регламенту головний комітет, як виняток, повинен буде суттєво змінити структуру законопроекту № 2805 до другого читання та доповнити його тими пропозиціями і поправками, які не є предметом розгляду в першому читанні. Просимо підтримати рішення комітету та прийняти законопроект № 2805 за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, потрібне обговорення? Запишіться, будь ласка, на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Ніколаєнко Андрій Іванович. Івченко Вадим Євгенович (*Шум у залі*).

Кириленко Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні друзі, ми не зможемо підтримати цей законопроект навіть у першому читанні. Нагадаю: закон, про який ідеться, було прийнято у 2012 році, і запроваджено ринковий механізм аграрних розписок. За ці роки він довів свою ефективність. Ніхто з аграріїв не наполягає на тому, щоб ми вносили до нього якісь зміни. Ніде

ніяких звернень про це немає. Справді, за минулий маркетинговий рік 130 агрокомпаній залучили у свій обіг близько 15 мільярдів гривень. Що в чинному законі?

Перше. Відсутність класичної застави, тільки майбутній урожай.

Друге. Мінімальний пакет документів.

Третє. Швидкість оформлення, кошти фермер отримує протягом доби.

Четверте. Розмір відсотків менший, ніж у банках.

Чітко встановлено пакет, офіційна частина якого виписана в законі. Статтею 7 закону передбачена компенсація кредиторю в разі невиконання зобов'язань, предмет застави – виключно врожай, усе інше – це ризики.

Натомість у тих нібито позитивних моментах, які були щойно озвучені, криються дрібниці. Так от, про дрібниці. В якості застави пропонується майно, зокрема, третіх осіб. Колеги, майно – це земля, хто що не казав би, це земля. Відповідно до закону про ринок землі, який ви прийняли, це майно, що підлягає заставі. Крім того, не встановлюється жодних кваліфікаційних вимог до кредитора. Отже, ним теоретично можуть бути офшорні компанії, юридичні особи держави-агресора, фізичні та юридичні особи, до яких застосовано санкції, особи, які підозрюються *FATF* у відмиванні коштів тощо.

Ми не зможемо підтримати законопроект у першому читанні. Якщо до другого читання доопрацюємо і усунемо ці недоречності, то, можливо, й проголосуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Звичайно, до цього законопроекту можуть бути технічні зауваження, вони є й у нашої фракції «Голос». Але концептуально, якщо ми хочемо, щоб наш аграрний та фінансовий сектори розвивалися, щоб у нас нарешті з'явилися всі ті можливості, які мають європейські фермери, ми повинні прийняти цей законопроект за основу. Звичайно, він один не працюватиме, нам треба буде приймати інші закони, у тому числі, щодо обігу деривативів та цінних паперів. Але це один із кроків, які реально можуть допомогти нам запровадити нові інструменти взаємовідносин в одній з найбільш пріоритетних сфер економіки України, а саме в аграрній галузі.

Саме тому ми закликаємо вас, шановні колеги, голосувати за цей законопроект у першому читанні. Я впевнений, що до другого читання всі ті розумні зауваження і поправки, які будуть внесені, ми в професійній атмосфері обговоримо і доопрацюємо разом для прийняття законопроекту в другому читанні. Ми проводили консультації з регуляторами, із бізнес-асоціаціями. Наразі це важливий і необхідний крок для того, щоб рухатися далі, щоб дотриматися вимог і наших обіцянок під час переходу від сировинної економіки до справжньої розвинутої економіки, зокрема, в аграрному секторі.

Шановні колеги, позиція фракції «Голос»: ми будемо голосувати за цей законопроект. Закликаємо вас підтримати і доопрацювати разом до другого читання, щоб такий закон працював на користь аграріїв та громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І. Депутатська група «Довіра». На сьогодні аграрний сектор потребує обігових коштів. З цієї точки зору аграрні розписки є дієвим інструментом, який треба постійно вдосконалювати. Щодо даного законопроекту, в ньому є багато як позитивних, так і негативних моментів. Хочу зупинитися на кількох із них.

Наприклад, позитивним є те, що пропонується давати можливість користуватися аграрними розписками сільськогосподарським кооперативам, невеликим фермерським господарствам, у яких часто катастрофічно не вистачає обігових коштів. Серед негативних моментів, наприклад, те, що ми прирівнюємо аграрні розписки до векселів. Це абсолютно незрозуміло, це додаткові кошти і зайва тяганина. Також можливість звертати вимоги за аграрною розпискою не лише на майбутній урожай, а й на майно. В цьому є елементи рейдерства. Останнім часом такі елементи присутні в аграрному секторі. Законопроект треба обов'язково доопрацювати до другого читання (*Оплески*).

Депутатська група «Довіра» голосуватиме за цей законопроект лише в першому читанні за умови, що ті неузгодженості, про які я сказав, буде усунуто до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, хочеться все-таки поставити крапки в деяких місцях. Абсолютно очевидно, що такий дієвий інструмент як аграрні розписки Україні потрібен. Чи треба в подальшому розвивати і вдосконалювати цей інструмент? Звісно, треба.

Завдання законопроекту, який щойно доповідали, – спростити порядок видачі, обігу та припинення аграрних розписок, підвищити їх оборотоздатність. Скажіть, будь ласка, а як нині забезпечується інструмент видачі аграрних розписок? Насправді це різновид ф'ючерного контракту, при цьому значну роль

відіграють нотаріуси, які під час оформлення аграрної розписки перевіряють факт реєстрації права власності чи права користування земельними ділянками, що додає додаткової гарантії кредитору, який приймає рішення стосовно боржника.

Що ми пропонуємо? Ви розумієте, що вдосконалювати інструмент аграрних розписок треба в частині того, щоб кредитор мав більше можливостей. Це стосується контролю за вирощуванням урожаю. У разі якщо аграрій не може довести операцію з вирощування продукції до кінця, кредитор повинен мати змогу втрутитися в певний період, щоб забезпечити повернення кредиту, який він надав сільгоспвиробнику під майбутній урожай.

Наразі ми бачимо зовсім іншу систему, при тому, що адміністратором реєстру аграрних розписок є Міністерство агропромислової політики та продовольства. Це дуже добре, бо порядок і мету цих аграрних розписок вони розуміють найкраще. До чого тут переведення аграрних розписок у цінні папери? Що це за інструмент? Він у нас мало використовується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, з мотивів – Шуфрич Нестор Іванович та Фріс. Івченко, вибачте, від вашої фракції вже був виступ. Після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Аграрні розписки – це здорово. Добре було б розібратися, які розписки в нас у державному резерві, тому що як розпочалася пандемія, навіть марлі нормальної там знайти не змогли. Я дуже радий, що ми допомогли тваринкам. Я не против зверюшек. Люблю, чесно скажу. Але, можливо, настав час про людей подумати і про те, як вони виходитимуть з цієї біди?

Я хочу звернутися до тих, хто бідкався за медиків. При вас скоротили фінансування медикам удвоє: з 7 мільярдів доларів до 3,5 мільярда, зараз ледве дотягнули до 4 мільярдів. Ми маємо розуміти повну відповідальність попередньої влади.

Хочу звернути увагу Зеленського на результати останнього опитування. Народ України в питанні ставлення між Порошенком і Зеленським ставить знак «дорівнює». Ось над чим ви повинні задуматися.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Ви знаєте, колеги, я не буду влізати в якісь політичні моменти цього законопроекту, а говоритиму

виключно про його юридичну природу. Із 2012 року діє інститут аграрних розписок. Він абсолютно дотичний, нормальний, за участю тих суб'єктів, яким народ довіряє. Нотаріуси довгий час посвідчують підписи на аграрних розписках, перевіряють право власності, унеможливають будь-які шахрайські дії з цими розписками.

Завтра ми можемо опинитися в ситуації, в якій були на початку нашої каденції, коли приймали закон (проект [№ 1056-1](#)), щоб уникнути рейдерства. Ми можемо знову ввести рейдерство в аграрні розписки. Думайте про те, що ми робимо, тому що потім аграрії прийдуть до кожного з нас і казатимуть, що немає жодних прав стягувати з них якісь кошти, якщо вони не були зареєстровані на них у цьому реєстрі. Думайте не лише про те, щоб тиснути кнопку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Запросіть народних депутатів до залу. Шановні колеги, готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування та обігу аграрних розписок» ([№ 2805](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 212.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення в комітет для підготовки на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування та обігу аграрних розписок» ([№ 2805](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв'язку» ([№ 2788](#)) та альтернативні законопроекти [№ 2788-1](#), [№ 2788-д](#).

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Нам потрібно прийняти рішення щодо включення цього питання до порядку денного. Готові голосувати? Для цього необхідна підтримка 226 народних депутатів України.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Ключку Андрію Андрійовичу.

КЛЮЧКО А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Шановні колеги, на ваш розгляд вноситься законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв'язку» (№ 2788). Його метою є підвищення рівня доступності фінансових послуг для громадян, малого бізнесу, органів місцевого самоврядування, адже на сьогодні лише 6 відсотків території країни покрито зоною обслуговування банків. Як наслідок, значні кошти, а саме пенсія, соціальна допомога, поштові перекази переходять у готівку і, як кажуть, під подушку. Ці кошти не працюють на національну економіку та часто стають здобиччю злочинців, які грабують самотніх пенсіонерів.

Щоб врегулювати цю ситуацію, законопроектом запроваджується система поштових рахунків, а національному оператору поштового зв'язку «Укрпошта» надається право на їх відкриття та введення, випуск і обслуговування платіжних карток, залучення коштів фізичних та юридичних осіб тощо.

Зауважу, що відкриття національним оператором поштового зв'язку поштових рахунків своїм клієнтам є поширеною світовою практикою. Сьогодні у світі 87 поштових операторів надають послуги з відкриття та ведення поточних та депозитних рахунків, ведучи майже 2 мільярди рахунків для клієнтів. Тож цей законопроект покликаний спростити процедуру виплати пенсій, соціальної допомоги, поштових переказів, а їх одержувачі зможуть розміщувати власні кошти на поштових рахунках з метою їх збереження, додаткового доходу, безготівкового використання.

З огляду на те, що в законопроекті № 2788 не враховано певне коло питань, його було доопрацьовано в Комітеті з питань фінансів, податкової та митної політики з залученням міжнародних експертів. Вдосконалений законопроект № 2788-д більш жорстко захищає інтереси громадян.

Хочу подякувати, колеги. Дякую. Всі громадяни мають отримати доступ до фінансових послуг.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді надається народному депутату України Марусяку Олегу Романовичу.

МАРУСЯК О.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Шановні колеги! Законопроектом № 2788 фактично пропонується перетворити «Укрпошту», і лише «Укрпошту», на банк, який не має банківської ліцензії. У законопроекті немає чітко визначеного механізму виконання зобов'язань «Укрпоштою» перед власниками коштів. Є загрози неповернення вкладів і блокування пенсійних рахунків громадян.

У моєму законопроекті № 2788-1 відсутні ризики, які є у базовому проекті закону. Я пропоную надати право банкам залучати операторів поштового зв'язку до надання банківських послуг на агентських умовах. Зокрема, залучати у вклади кошти юридичних та фізичних осіб, відкривати і вести банківські рахунки. Вважаю, що такий підхід є сучасним і прогресивним, а також стимулює чесну конкуренцію та усуває корупційні ризики.

Прошу прийняти за основу законопроект № 2788-1. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співповіді надається голові підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Василевській-Смаглюк Ользі Михайлівні.

Дайте 4 хвилини, тому що вона і від комітету, і від...

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Я за дві справлюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дві хвилини залишайте.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Кожному з нас знайома картина забитих дошками банківських установ та відділень пошти – це нова українська пастораль. Прямо перед носом кожного з нас у селі закриваються поштові та банківські відділення, демонтуються банкомати. Причина – нерентабельність. Тридцять сім відсотків наших громадян взагалі позбавлені доступу до будь-яких банківських послуг, а це наші фермери, пенсіонери, дрібні підприємці, менеджмент об'єднаних територіальних громад.

У ХХІ столітті в Україні дістатися до найближчого банківського відділення коштує більше, ніж дохід від відсотків на ощадних рахунках, адже банки присутні лише в 6 відсотках населених пунктів. Тут ми з вами в лідерах, разом з Габонем та Угандою. Навіть у великих селах на моєму виборчому окрузі, як

і по всій Україні, не залишилося банківських відділень, тобто 15 мільйонів сільських мешканців в Україні позбавлені зручного доступу до банківських послуг, попри те, що ми з вами визначили децентралізацію та розвиток фермерства пріоритетом. Наприклад, у законі про землю, який ми нещодавно з вами ухвалили, йдеться про те, що розрахунок за землю має відбуватися в безготівковій формі. Скажіть, будь ласка, як це зробити, якщо банківські відділення взагалі відсутні?

Ці проблеми вирішуються у разі прийняття нашого доопрацьованого законопроекту. «Укрпошта» поки має 11 тисяч відділень майже у всіх куточках України. Але є низка запобіжників. «Укрпошта» не зможе надавати кредити, максимальна сума на поштових рахунках буде обмежена. «Укрпошта» обов'язково стане членом Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Надання «Укрпошті» дозволу на відкриття таких рахунків не збільшить частку державного сектору. Втілення цього законопроекту дасть державному бюджету змогу зекономити більш як 2 мільярди гривень, які зараз витрачаються на доставку пенсій.

Ми не вигадуємо велосипед. Поштові банки є у Франції, в Японії, у Швейцарії, в Республіці Казахстан. Ми вивчили їх досвід і об'єднали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запишіться, будь ласка, на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Герасимов Артур Володимирович.

Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Насправді, мета цього законопроекту абсолютно доречна і заслуговує на увагу. Тільки реалізувати її в такий спосіб, як запропоновано в доопрацьованому законопроекті, ми вважаємо, неможливо. Тому, порівнюючи нас з іншими країнами, скажіть і про зауваження та досвід Світового банку, який говорить про те, що найбільш прогресивною є агентська модель, контроль за функціонуванням якої є більш жорстким. Банк-агент на 100 відсотків відповідає своїми активами за внески.

У мене виникає риторичне запитання. Ви говорите про чи то 5 мільйонів, чи то 15 мільйонів сільського населення, яке ви хочете забезпечити фінансовими послугами. В яких фінансових послугах є необхідність? Ви думаєте, там є багато грошей у людей, які готові покласти їх на вклади? Чи там є багато людей, які захочуть відкрити поточні рахунки? Фермери, інші дрібні господарства, а також підприємці вже відкрили такі рахунки. Ви скажіть, будь ласка, а чому стільки відділень банків по Україні закрито, зокрема в сільських населених пунктах? Тому що вони нерентабельні. Тому що немає змоги утримувати всю інфраструктуру за відсутності клієнта. Інфраструктура – це насамперед безпека грошей людей.

Цим законопроектом ви ставите в нерівні умови сільське населення, яке не матиме гарантій збереження коштів. Ми не уявляємо, який почнеться бандитизм

і напади на ці поштові відділення, де буде зберігатися 3 копійки, образно кажучи, але всі туди будуть йти, тому що це сільські населені пункти, де в пристосованих приміщеннях, навіть якщо вони будуть модернізовані... І не забувайте, що «Укрпошта» – це національний оператор. Ви...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Я, безумовно, підтримую цей законопроект, якщо ми не Уганда і не Габон. І прошу передати слово колезі по фракції Дмитру Люботі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Любота Дмитро Валерійович.

ЛЮБОТА Д.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (одномандатний виборчий округ № 177, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, колеги. Шановні народні депутати! За Конституцією України всім громадянам гарантуються рівні права. Однак на практиці ми часто маємо зовсім інше, особливо якщо йдеться про мешканців сільської місцевості. Я як народний депутат, обраний у виборчому окрузі № 177 Харківської області, як ніхто розумію цю проблему.

Наприклад, доступність сучасних фінансових та інших банківських послуг. Де у селі можна знайти філію якогось банку? Відповідь очевидна: ніде. Але поштове відділення знаходиться майже у кожному селі. Як мінімум, це поруч. Тому завдяки прийняттю цього законопроекту зросте рівень залучення коштів в економіку, збільшиться акумуляція додаткових фінансових ресурсів у фінансовій системі, будуть створені додаткові умови для розвитку безготівкових розрахунків та інше.

Пропоную підтримати доопрацьований законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв'язку» (№ 2788-д).

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Піпа Наталія Романівна.

Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги! Приймаючи рішення щодо того, підтримувати чи не підтримувати цей законопроект, ми з фракцією «Голос» підійшли зважено до цього питання. Ми проаналізували всі «за» і «проти». Дійсно, основний контраргумент проти цього законопроекту полягає в тому, що концентрація

банківського сектору в руках держави може збільшитися. Після націоналізації «ПриватБанку» у нас вже більше половини банківського сектору знаходиться в руках держави.

Але, з іншого боку, ми розуміємо, що у нас є проблема з фінансовою інклюзією сільського населення, тобто люди в селі не мають доступу до банківських послуг. У нас є «Ощадбанк», який мав би цю функцію виконувати. І якщо би мене три-чотири роки тому запитали, чи підтримав би я цей законопроект, я сказав би «ні», тому що є «Ощадбанк». Але за ці три-чотири роки ми побачили, що «Ощадбанк» у цьому питанні не зрушився ні на крок. Відповідно, приймаючи рішення про те, чи підтримувати цей законопроект, чи давати змогу «Укрпошті» надавати фінансові послуги в основному в селах, ми повинні думати з точки зору спроможності. Ми побачили, що «Укрпошта» показала свою спроможність, довела, що можна реформувати такого пострадянського монстра, у той час як банк, який мав би цю функцію виконувати, цього не зробив.

Тому відповідь на питання щодо спроможності, тобто хто зможе забезпечити фінансову інклюзію в селі та доступ до нормальних банківських послуг, очевидна: це може бути лише національний поштовий оператор. Тому фракція «Голос» буде підтримувати цей законопроект у першому читанні. Впевнений, до другого читання ми суттєво його покращимо.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, попереднім законопроектом ви змінювали лише одну норму: під час видачі аграрної розписки ви запровадили можливість кредиторі вилучати інше майно, яке буде належати боржнику. Сьогодні такого немає. Це означає, що ви даєте додатковий механізм тим, хто буде надавати кошти, зокрема позичати кошти під купівлю землі. Що тут пропонується? Під благим наміром – «дійти до кожного селянина», ви грубо порушуєте Закон України «Про банки і банківську діяльність».

Колеги, належне здійснення банківської діяльності, залучення вкладів фізичних та юридичних осіб потребують низки специфічних вимог до капіталу, до резерву банків, має бути відповідальність у разі втрати цих коштів. Відсутність норми щодо обов'язкового ліцензування ставить її в привілейоване становище перед іншими банками. Зрозумійте, механізм прийняття рішень побудований так, що у разі, якщо люди, громадяни, для яких під благим наміром ви хочете запровадити таку можливість, втратять кошти, відповідальність відсутня.

Подивіться, хто цей законопроект підтримав. Міністерство інфраструктури не підтримало, Національний банк не підтримав, Міністерство фінансів не підтримало. Таким механізмом ми можемо лише нашкодити, нашкодити селянам. Але я розумію одне – це додатковий механізм, який ви хочете запровадити для того, щоб ця бабуся, вибачте, під паяльником або за мізерні кошти продавала своє майно, зокрема й після прийняття закону про ринок землі.

«Батьківщина» проти цього законопроекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз два виступи з мотивів і переходимо до голосування.
Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Цим законопроектом поштові рахунки «Укрпошти» фактично прирівнюються до банківських. І на думку депутатської групи «Довіра», ідея про те, щоб банківські послуги надавали небанківські юридичні особи, виглядає дещо сумнівною і на практиці її важко буде реалізувати. Насамперед тому, що банківська діяльність є виключним видом діяльності і передбачає відповідність низці вимог для мінімізації фінансово-кредитних ризиків для населення.

Звичайно, в основі законопроекту є благі наміри – підвищення доступності банківських послуг в селах та селищах. Однак ані Міністерство фінансів, ані Національний банк України не підтримали цей законопроект. Тобто фахова оцінка цих благих намірів є негативною. Фактично цей законопроект спрямований на створення паралельної банківської системи, яка буде надавати мешканцям банківські послуги, однак не відповідатиме вимогам, які існують в банківській системі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В. Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Ми запізнюємося, запізнюємося вже на 15 років з цього питання.

П'ятнадцять років тому, ще в 2005 році, я як міністр транспорту та зв'язку України підписав тоді програму і план розвитку «Укрпошти», де було передбачено, що «Укрпошта» має стати банківською установою, як це робиться в багатьох європейських країнах, що «Укрпошта» буде здійснювати інтернет-торгівлю (всі казали, що це неможливо – сайт, інтернет-торгівля, але подивіться, скільки сьогодні інтернет-майданчиків – «Rozetka» і так далі, проте ніхто 15 років цього не робив), де було передбачено створення на базі «Укрпошти» нових підрозділів, як сьогодні «Нова пошта», і так далі.

Зараз ще є шанс знову зайти в цей банківський сектор. То чому б не підтримати цей законопроект? (*Оплески*). Чому б не дати «Укрпошті» дійти до кожного села, до кожного району і на базі своїх відділень вступити в конкурентну боротьбу, отримати додаткові прибутки, поліпшити якість роботи, дати людям додаткову заробітну плату, додаткові доходи? Це нормально.

Не дайте можливості завалити цей законопроект. Дайте можливість...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка, до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв'язку» ([№ 2788-Д](#)). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги (*Оплески*).

Покажіть, будь ласка, по фракціях та групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дорожнього будівництва та удосконалення законодавства у сфері містобудівної діяльності» ([№ 2680](#)).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про розгляд питання за скороченою процедурою. Для переходу до розгляду за скороченою процедурою, нагадую, потрібно набрати 150 голосів. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 222.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова доповідача – заступника голови Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Шуляк Олену Олексіївну. Будь ласка.

ШУЛЯК О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! До вашого розгляду пропонується законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дорожнього будівництва та удосконалення законодавства у сфері містобудівної діяльності» ([№ 2680](#)).

Як ви знаєте, восени минулого року Президентом була ініційована величезна національна програма, яка називається «Велике будівництво», і вже з 1 березня 2020 року ми можемо в усіх куточках України, в усіх областях побачити як одночасно будуються, реконструюються та проводиться капітальний ремонт тисяч і тисяч кілометрів автомобільних доріг як державного, так і місцевого значення.

З метою спрощення процедур отримання дозволів при реконструкції та капітальному ремонті (це стосується лише капітального ремонту) пропонується спростити процедуру отримання дозволів. Для цього замовник або генеральний підрядник буде надавати до органів державного архітектурного будівельного контролю всю проектну документацію, всі позитивні висновки, експертизи, але не буде очікувати отримання дозволу, для цього буде достатньо лише повідомлення.

Комітет розглянув цей законопроект, підтримав його і рекомендував прийняти за основу. Я також звертаюся до вас з проханням підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу записатися на обговорення: два – за, два – проти.

Запрошую до слова Іванну Орестівну Климпуш-Цинцадзе, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).
Прожу передати слово Миколі Княжицькому з «Європейської солідарності».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Миколо Княжицький, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановні колеги! Ми, звичайно, підтримуємо спрощення регуляції та інших процедур, але відповідно до цього законопроекту фінансування робіт з розроблення державних будівельних норм та стандартів дозволяється здійснювати в будь-яких межах. Фактично таким чином забудовники зможуть лобювати власні інтереси, підганяти стандарти під себе. При цьому замовники і підрядники при виконанні будівельних робіт зможуть не дотримуватися стандартів, оскільки такий обов'язок вилучається. Будівельні норми та правила не підлягатимуть державній експертизі з енергозбереження. Це, очевидно, не відповідає загальному курсу на використання енергозберігаючих технологій.

Але що найголовніше? Цим законопроектом пропонується вилучити норму про те, що головний архітектор міста, району погоджує містобудівне та архітектурне проектне рішення об'єктів, розташованих в історичній частині міста, історичних ареалах, на магістралях та площах загальноміського значення.

Я – мажоритарник зі Львова. Ви бачите, у що перетворюються з часом історичні центри наших історичних міст. Це проблема не лише Львова, це проблема Києва, Одеси та багатьох інших міст. І очевидно, що якщо ніхто не буде узгоджувати проекти та архітектурні рішення, це загрожує перетворенню наших міст із архітектурних ансамблів на ті потвори, якими вони поступово стають. З цієї причини наша фракція не буде підтримувати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова Олександра Сергійовича Корнієнка, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу підтримати цей законопроект. І передайте, будь ласка, слово Олені Шуляк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кому? Шуляк передайте, будь ласка, слово. Прошу, Олено Олексіївно.

ШУЛЯК О.О. А я з місця можу, так?

На сьогодні вже діє процедура спрощення, в порядку експерименту. Прийнята постанова уряду. Цим законопроектом ми закріплюємо ті позитивні надбання, які використовуються на даний момент.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Доброго дня, шановний головуючий! Шановні колеги, громадяни України! Послухайте, суть цього законопроекту міститься в двох пунктах.

Перше. «Укравтодор» може не виконувати процедури з оцінки впливу на навколишнє середовище. У нас уже все добре з екологією? Нас не цікавить, як магістралі та розв'язки будуть впливати на навколишнє середовище, на екосистему, на життя людей? Як можна підтримувати такі законопроекти?

І друге. Сьогодні «Укравтодору» надається індульгенція. У порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, «Укравтодор» може не отримувати дозволи на будівництво об'єктів підвищеної складності. Чому інші суб'єкти отримують, а «Укравтодор» – ні? До нас зверталися газовики, які не можуть отримати дозволи в ДАБІ на реконструкцію мереж. Ви вже викоренили корупцію в ДАБІ?

Шановні журналісти, користуючись нагодою, прошу, поставте завтра запитання Президенту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Бакунець, депутатська група «Довіра». Прошу.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане головуючий! Шановні народні депутати! Чому українцям потрібен закон про оптимізацію дорожнього будівництва? Все дуже просто: адже такий закон зменшить час, необхідний для отримання права на початок робіт щодо реконструкції будівель в історичних ареалах або щодо реконструкції чи капітального ремонту автомобільних доріг. Це означає, що наші громадяни зможуть швидше їздити хорошими, відремонтованими дорогами. Це перше.

І друге. Цей законопроект сприятиме дерегуляції будівельної діяльності без створення додаткових ризиків для життя та здоров'я наших громадян, ризиків щодо корупції. Це також корисно для органів місцевого самоврядування, які зменшать ці стоси необхідних паперів і зможуть швидше приступити до робіт щодо покращення благоустрою для наших мешканців на місцях.

Прошу всіх підтримати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Попрошу запросити народних депутатів до залу та зайняти свої місця. Денисе Анатолійовичу!

Готові до голосування? Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця.

Ставиться на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дорожнього будівництва та удосконалення законодавства у сфері містобудівної діяльності» ([№ 2680](#)). Пропозиція комітету – прийняти за основу. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Покажіть по фракціях та групах, будь ласка.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про надання будівельної продукції на ринку» ([№ 2698](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Попрошу підтримати та проголосувати.

«За» – 222.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Шуляк Олені Олексіївні.

ШУЛЯК О.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вам до розгляду пропонується законопроект «Про надання будівельної продукції на ринку» ([№ 2698](#)).

Колеги, ні для кого не таємниця, що з 2018 року в Україні скасована обов'язкова сертифікація будівельних матеріалів за системою «УкрСЕПРО». І на сьогодні на нашому будівельному ринку ми можемо спостерігати величезну кількість неякісних будівельних матеріалів, величезну кількість фальсифікату, підробок. Це питання не просто краси чи естетики, це питання безпеки, що не менш важливо, ніж, наприклад, харчова безпека. Це питання нашого довголіття і здорового способу життя.

Свого часу Україна взяла на себе зобов'язання, прописані в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС. Саме в статті 56 і прописана імплементація Регламенту ЄС № 305/2011 та його впровадження на території нашої країни. Європейський регламент впроваджує обов'язковість декларування технічних характеристик продукції виробниками та відповідальність за товари і ті будівельні вироби, які надаються на ринку.

На сьогодні прийняття цього законопроекту буде першим кроком до підписання Угоди АСАА і вільного пересування українських товарів на інших глобальних ринках та ринках ЄС.

Я, як і комітет, прошу підтримати цей законопроект за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Встигли? Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Будь ласка, передайте слово Роману Лозинському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Михайлович Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Зараз ми обговорюватимемо законопроект, який регулює ринок будівельних матеріалів. І знаєте, у нас з будівельними матеріалами дуже багато подвійних стандартів.

У нас є дуже хороший і, на жаль, сумний приклад подвійних стандартів у цій галузі, коли одним будівельним гіпермаркетам дозволяють працювати в період карантину, а іншим – невеличким будівельним магазинам, які знаходяться в районному центрі і в яких ніколи в житті не було більш ніж двоє людей одночасно, не дозволяють. Такі ж подвійні стандарти є і на ринку будівельних матеріалів, коли норми сприяють створенню монополій, створюють унікальні умови для окремих виробників тих чи інших будівельних матеріалів. Тому

норма, яка запроваджується цим законопроектом, щодо директиви Європейського Союзу, це добрий крок.

Ми стримано позитивно ставимося до такої ініціативи та підтримаємо законопроект за основу, тому що до другого читання нам потрібно обговорити низку норм, які регулюють роботу комісій, та інші питання. Подвійні стандарти в галузі будівельних матеріалів потрібно прибирати, потрібно прибирати їх у нормах, імплементуючи директиви Європейського Союзу. І ми це підтримуємо. Але потрібно прибирати це, регулюючи їх діяльність під час карантину, щоб не створювати подвійних стандартів та преференцій для одних бізнесменів, які торгують будівельними матеріалами, натомість вбиваючи малий та середній бізнес, який закривають, для того щоб створити можливості для великого бізнесу торгувати, зокрема, будівельними матеріалами. Тому, «ні» подвійним стандартам! А цей законопроект фракція «Голос» підтримає за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Забродський Михайло Віталійович.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Дякую, пане Голово. Степан Кубів, будь ласка. Степан Кубів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наша політична сила «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект.

Перше. Цей законопроект повністю відповідає принципам та стандартам Європейського Союзу, де ми погоджували і нормативну, і правову базу, підписуючи законодавчий аспект.

Друге. Ми говоримо про визначення правових та організаційних засад введення в обіг будівельної продукції на ринку шляхом удосконалення правил і міжнародних стандартів.

І третє, це головне. Регламентні та технічні специфікації сьогодні повністю відповідають європейським правилам.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Опозиція має право бути реальною опозицією, якщо вона об'єктивна. Предметом трьох моїх попередніх виступів з цієї трибуни сьогодні була нищівна критика дій влади. Але ми об'єктивно ставимося до тих ініціатив, які реально можуть вплинути на розвиток

національної економіки, а найголовніше – сприятимуть збільшенню кількості робочих місць. Адже сьогодні робочі місця – це головне, чого потребує наша економіка, насамперед наші громадяни, особливо в період, коли ми будемо виходити з карантину і долати наслідки пандемії, яка, на жаль, вразила весь світ. Тому саме ця законодавча ініціатива є своєчасною, потребує обговорення, підтримки та прийняття рішення.

Ще раз говорю, діяти за принципом, «що погано країні, добре опозиції» ми як відповідальні народні депутати України, як відповідальна опозиційна політична сила, ніколи собі не дозволимо. Якщо є ініціатива, яка об'єктивно позитивно сьогодні вплине на національну економіку і яка сприятиме збільшенню кількості робочих місць, ми цю ініціативу підтримуємо. І я вважаю, що саме так має діяти опозиційна політична сила і кожен народний депутат України – відповідально, насамперед до себе і до країни, яку він представляє.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, з мотивів бажає хтось виступити? Від «Слуги народу» не виступав ніхто?

Марина Сергіївна Мезенцева.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дуже дякую, пане Голово. Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом розглянув даний законопроект на своєму черговому засіданні. Ми дякуємо співавторам за їхню активність. Хочемо зазначити, що адаптація даного законодавства через вимоги європейського права та Угоди про асоціацію між Україною та ЄС повинна бути виконана до кінця 2020 року. Тому своєчасність цього законопроекту є дуже високою.

Також, як зазначила моя колежанка, ми говорили про певні недоліки. Але впевнені, що між першим та другим читаннями можна буде внести правки відповідно до Регламенту ЄС № 305/2011. І, звісно, ми ще на один крок, як і наприкінці минулого року, наближаємося цим законопроектом до промислового безвізу. Тому цей законопроект не тільки про будівельні матеріали, але й про загальну концепцію нашої європейської інтеграції.

Прошу колег підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Цей законопроект фактично запроваджує технічний регламент на будівельну продукцію, і його прийняття забезпечить імплементацію до законодавства України положень Регламенту ЄС № 305/2011 щодо якості будівельних

продуктів. Це також зобов'язання України в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Тож якщо ми прийнемо цей законопроект, ми усунемо прогалину в законодавстві щодо допуску на ринок будівельних матеріалів, а саме – запровадимо комплексну систему перевірок будівельних матеріалів на відповідність стандартам якості.

Тобто цей законопроект відповідає як нашим національним інтересам на ринку будівельних матеріалів, так і прискорює нашу європейську інтеграцію. Тому депутатська група «Довіра» підтримує цей законопроект, і ми закликаємо всіх присутніх у залі підтримати його.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, всі бажаючі виступили? Переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу і підготуйтеся до голосування.

Готові голосувати, шановні колеги? Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про надання будівельної продукції на ринку» ([№ 2698](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях та групах.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури внесення змін» ([№ 2256](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 238

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань правоохоронної діяльності Монастирському Денису Анатолійовичу.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Шановні колеги, від імені всього комітету буду просити вас підтримати даний законопроект. За цією назвою стоїть дуже проста історія. Протягом багатьох років через інші комітети вносилися зміни, руйнівні зміни до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів. Наведу один яскравий приклад. Таким прикладом є так звані поправки Лозового, про які ми всі знаємо і відміняли у вересні, які, по суті, зупинили проведення експертиз по тілам загиблих. Таких випадків трапляється досить багато.

Саме тому наш комітет вийшов із пропозицією. У нас є низка законодавчих актів, які розглядаються виключно профільними комітатами, окремими законами. Йдеться, зокрема, про Митний, Бюджетний, Податковий кодекси та Закон України «Про судоустрій і статус суддів», які розглядаються відповідно

Комітетом з питань правової політики, Комітетом з питань фінансів, податкової та митної політики та Комітетом з питань бюджету.

Наша ініціатива полягає в тому, щоб не допустити внесення змін до цих наріжних кодексів – Кримінального і Кримінального процесуального кодексів, які проходили б в інших великих законах і змінювали ці кодекси без участі профільного комітету. Саме тому ми пропонуємо, щоб вони вносилися окремими законами, і комітет одностайно проголосував за те, щоб цей законопроект сьогодні розглянути і підтримати за основу.

Звертаюся також до всіх фракцій. Всі члени комітету без винятку підтримали цей потрібний законопроект, і думаю, що зал сьогодні його також підтримає.

Дякую вам за увагу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово Андрію Кожем'якіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кожем'якін Андрій Анатолійович.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Так, дійсно, за попереднього скликання комітет, який очолював я, і який сьогодні очолює пан Монастирський, в 2016 році напрацював цей законопроект. І я вдячний вам, пане Денисе, і всім членам комітету за те, що ви цю тему підтримали і не забули. Чому? Ви правильно сказали про поправку Лозового. Але є питання, пов'язані з цією поправкою. Зокрема, комітет, який я свого часу очолював, через його принципову позицію деякі фахівці з юридичних питань хотіли обійти. Тому, щоб ви знали, всі резонансні поправки до Кримінального і Кримінального процесуального кодексів були прийняті не Комітетом з питань правоохоронної діяльності, а були внесені в КК і КПК Комітетом з питань правової політики та іншими комітетами. Це і надання Міністерству юстиції України права проводити досудове слідство, це і так званий пошук активів Януковича без рішення суду. Але ж можна забути Януковича і когось узяти замість нього. Ми цього не дали зробити, вісім разів подавали.

На жаль, кожен народний депутат, який приходить сьогодні до Верховної Ради, так склалося за традицією, навіть якщо він не юрист, хоче потренуватися як на манекені в залі боротьби, на внесенні юридичних поправок до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів. Це ганебна практика, вона розбалансовує кодекси, вона шкодить суспільству, тому що потім ті, хто працюють

із цими кодексами, не розуміють, як треба ставити ті чи інші питання в судах і в ході слідства.

Тому наша фракція підтримує цю ініціативу, і я вдячний комітету за те, що ви її підтримали.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Бакумову Олександрову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кому? Бакумов Олександр.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Я як один із авторів вказаного законопроекту прошу зал підтримати проект закону, покликаний вдосконалити наше кримінальне та кримінальне процесуальне законодавство, зробити його стабільним і таким, що відповідатиме принципам правової визначеності.

На превеликий жаль, у багатьох законопроектах, які у своєму фундаментальному змісті стосуються культури, мистецтва, кіно тощо, завжди передбачається внесення змін до Кримінального кодексу. Не завжди, але в переважній більшості. І змінюється, як правило, не тільки санкція, а й склад самого злочину. Змінюється об'єктивна сторона складу злочину, змінюються суб'єкти. Як наслідок, це призводить до того, що Кримінальний кодекс розбалансовується.

Як приклад, нещодавно Верховна Рада України проголосувала в першому читанні за законопроект, який був покликаний забезпечити безпеку тваринного та рослинного світів, забезпечити відповідні гарантії, а ми передбачили зміни до кримінального процесу, якими зобов'язали слідчо-оперативні групи встановлювати факт смерті тварини, не загибелі, і в обов'язковому порядку. Таким чином, ми розуміємо, що профільний комітет повинен не просто реагувати на це, він повинен повною мірою залучати і наукові установи, і вищі навчальні заклади, і інститути громадянського суспільства для того, щоб опрацювати кожну норму, яка вноситься до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів.

Тому, шановні колеги, прошу вас підтримати вказаний законопроект у першому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А. Передайте слово Устіновій Олександрі, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Устінова Олександра Юріївна.

УСТІНОВА О.Ю. Шановні колеги, у нас зараз майже в кожному комітеті є законопроекти, які будуть заблоковані, якщо буде ухвалено цей законопроект.

Зараз, наприклад, в Комітеті з питань національної безпеки, оборони та розвідки лежить законопроект про реформу СБУ, який передбачає багато змін до Кримінального і Кримінального процесуального кодексів. Я знаю, що в комітеті Гетманцева свого часу розглядався законопроект про Бюро фінансових розслідувань, який теж можна заблокувати лише цим законопроектом, тому що там також передбачаються зміни до Кримінального і Кримінального процесуального кодексів.

Ви зараз хочете, щоб у нас відбулося розбалансування системи? Тому що зараз всі поправки, які будуть стосуватися Кримінального та Кримінального процесуального кодексів, проходять через один комітет, а все інше, основа законопроекту – через інший. От уявіть собі, якщо зараз Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки і Верховна Рада проголосують за законопроект про СБУ, а наш комітет, правоохоронний, не проголосує за поправки і ту частину, яка стосується Кримінального процесуального кодексу, як буде працювати ця реформа? Та ніяк вона не працюватиме.

Тому зараз, коли хочуть під один комітет загнати все, що стосується інших комітетів, це фактично буде узурпація. Тому «Голос» не буде підтримувати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондар Михайло Леонтійович. Потім два виступи з мотивів і переходимо до голосування. Прошу.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Передайте, будь ласка, слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я думаю, що найгірше, що ми можемо робити зараз у цій сесійній залі, це звинувачувати один одного, комітету звинувачувати комітет у тому, що десь хтось щось неправильно зробив.

Тут згадували поправки Лозового. Я вам скажу, що проблема не в тому, що зробив комітет, а в тому, що в законопроекті, поданому до першого читання, передбачаються зміни до Кримінального кодексу, а перед ними величезний стос питань, які належать до повноважень цього комітету. І комітет не може через це переступити, він зобов'язаний все розглядати. Він не має права ділити на шматки законопроект і передавати їх з власної ініціативи на розгляд до іншого комітету. Ця проблема дійсно існувала в попередніх скликаннях, але я думаю, що це скликання зловживає нею найбільше.

Шкода, що голова комітету не побачив цих прикладів зараз. От буквально вчора внесли законопроект, який стосується виборчого законодавства, який взагалі змінює цілий розділ Кримінального кодексу. І таких прикладів безліч.

Насправді, ця процедура працює, наприклад, щодо Закону України «Про судоустрій і статус суддів», де передбачений такий порядок. Вона працює, вона ефективна, і ми не дали її вилучити Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» (проект [№ 1008](#)). Але давайте будемо ширше дивитися на речі. Давайте поширимо це на всі процесуальні кодекси. Чому ні? Давайте поширимо на Цивільний кодекс України, на Кодекс України про адміністративні правопорушення, можливо, на Господарський кодекс України. Треба це питання комплексно вирішувати, тому що воно стосується не лише кримінального законодавства, воно стосується взагалі кодексів як таких.

Я погоджуюся з тим, що лише профільний комітет може дати комплексну фахову оцінку змінам, що пропонуються. Крім нього ніхто не здатен це зробити. Але це проблема і депутатів, які подають законопроекти. Давайте якимось чином тоді з себе починати, а то виходить, що винен комітет, а відповідальності депутатів немає. Якщо застосовувати такі зміни, то давайте їх застосовувати на перспективу. Напрацюємо спільний законопроект, визначимо якісь інші законопроекти, які, можливо, потребують таких речей. Зараз, відверто кажучи, цю проблему не вирішити, тому що ми будемо мати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати! Я буду намагатися говорити простими словами, наводячи приклади. Чому безлад в правоохоронних органах? Тому що існує альтернативна підслідність: є одна стаття, і всі правоохоронні органи нею займаються. Якщо немає відповідального, одна стаття – один правоохоронний орган, то ми маємо такі ж результати: весна прийшла, ніхто не сидить.

У цьому законопроекті йдеться про прості речі. Комітет з питань правоохоронної діяльності займається лише визначеною сферою, і він повинен відповідати за свої дії, за свої рішення.

«Опозиційна платформа – За життя» буде підтримувати даний законопроект для того, щоб все-таки функція у комітету була своя: вивчення законодавства, внесення змін, внесення законопроектів, ніякої зради тут немає, і нести за це відповідальність.

Ми будемо голосувати «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович.

І потім переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановні колеги! Знову багато дискусій стосовно того, чи є сенс приймати більш вузький законопроект, якщо йдеться про глобальне вдосконалення. Йдеться про реформу права, вдосконалення роботи правоохоронних органів, зокрема законодавства, яке має сприяти цьому. Але ми домовилися, що найоптимальніший варіант роботи над Кримінальним і Кримінальним процесуальним кодексами має бути в основі цього.

За останній час ми переконалися, що намагання через інші комітети проводити пропозиції, що пов'язані з внесенням суттєвих змін саме до цих кодексів, призводять до спотворення і законодавчого процесу, і в цілому суті законопроектів. Тому група «Довіра» буде голосувати за цей законопроект у першому читанні, а я пропоную навіть в цілому прийняти, тому що йдеться про розгляд у профільному комітеті профільних питань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яценко Антон Володимирович. І потім переходимо до голосування.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Дійсно, ми вже багато років у Верховній Раді спостерігаємо ситуацію, коли законопроекти, пов'язані з внесенням змін до Кримінального і Кримінального процесуального кодексів розглядаються в абсолютно різних комітетах. Іноді, на жаль, ми маємо приклади, коли з політичних мотивів приймаються ті чи інші законодавчі норми, а потім Комітет з питань правоохоронної діяльності вимушений все це розгрібати.

Тому думаю, що це правильний законопроект і можна його підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця. У мене одразу запитання, тому що я почув від представників різних депутатських фракцій та груп, що є пропозиція проголосувати за основу і після цього в цілому. Погоджено?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури внесення змін» ([№ 2256](#)). Будь ласка, займіть свої місця і підготуйтеся до голосування. Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури внесення змін» ([№ 2256](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято. Дякую (*Оплески*).

З процедури – Арахамія.

АРАХАМІЯ Д.Г. Колеги, у нас є два проекти постанов – [№ 3401](#) і [№ 3402](#). Ми щойно обговорювали їх, і вони ще, на жаль, потребують доопрацювання. Прошу вас зняти їх з порядку денного сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, якщо немає заперечень, пропоную перейти до наступних питань. Немає? Добре.

Наступне питання – це проект Постанови «Про визначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Державного бюро розслідувань» ([№ 3067](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Слово надається голові Комітету з питань правоохоронної діяльності Монастирському Денису Анатолійовичу.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Ще раз доброго дня, шановні колеги. По-перше, хочу подякувати за підтримку попереднього законопроекту. Думаю, що він дійсно буде потрібним і ефективним.

Питання, яке ми зараз розглядаємо, дуже непросте, оскільки Верховна Рада України вже більше п'яти місяців не призначає своїх представників до складу комісії з проведення конкурсу на обрання Директора Державного бюро розслідувань.

Нагадаю, у грудні 2019 року ми прийняли закон щодо удосконалення діяльності ДБР, яким було звільнено Директора та заступників Директора Державного бюро розслідувань, а також визначено, що Верховна Рада України делегує трьох з дев'яти представників до конкурсної комісії. Визначили таких представників від Президента України, представники Кабінету Міністрів делегують представників міжнародної громадської спільноти, які саме чекають нашого сьогоднішнього голосування за цей проект постанови.

Визначено вимоги щодо членів конкурсної комісії, які комітет розглянув. Було чотири, мені здається, непростих засідання, на яких комітет визначав представників Верховної Ради України до цієї конкурсної комісії. У висновку від 12 лютого 2020 року ми прийняли і проголосували регламент щодо голосування за ці кандидатури та обрали таких осіб, а саме: Владлена Михайловича Неклюдова – народного депутата України, представника фракції «Слуга народу» (комітет), Пономаренка Юрія Анатолійовича – це декан заочного факультету Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, визнаний фахівець з кримінального права, а також Юлію Григорівну Яцик – народного депутата України і нашу з вами колегу.

Всі відповідають вимогам, визначеним...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В. Прошу передати слово Осадчуку Андрію Петровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Шановні колеги, хочу нагадати про три обставини у зв'язку з обговоренням цього проекту постанови.

Перша. Верховна Рада України мала визначитися з цього питання до 22 січня 2020 року. Ми вже прострочили всі терміни, чим поставили під сумнів подальшу долю цього конкурсу.

Друга. Під час обговорення цього питання всі українські та міжнародні експерти в один голос казали, що неможливо висувати депутатів Верховної Ради України до конкурсної комісії, бо виникає потенційний конфлікт інтересів. Не можуть ті, справи щодо яких можуть потенційно розслідувати, обирати того, хто може потенційно розслідувати.

І третя. Нагадаю, що Комітет з питань правоохоронної діяльності не дотримався рішення фракції «Слуга народу», яка висунула абсолютно інші кандидатури і жодним чином не наполягала на підтримці кандидатів від депутатського корпусу.

Таким чином, це рішення є запізнілим і таким, що суперечить стандартам доброчесності і демократії. Тому ми категорично проти цього рішення і закликаємо всіх голосувати проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановні колеги! Перше: чи потрібно якомога швидше обрати представників до конусної комісії, щоб повноцінно могла запрацювати сама комісія і якісно обрати керівництво Державного бюро розслідувань? Безперечно, так. І мій колега абсолютно правильно сказав, що затягування цього питання не йде на користь.

Друге, стосовно складу. Візьму на себе сміливість сказати, який би склад не був запропонований, ніколи не буде знайдено консенсусу, щоб всі були задоволені. Та чи інша політична сила, та чи інша фракція або депутатська група будуть говорити, що там немає або її представників, або не такі фахівці і таке інше.

Хочу пригадати засідання комітету, коли ми, дійсно, провели дуже багато дискусій стосовно того, чи мають представники громадських організацій входити до складу цієї конкурсної комісії, чи претендентів мають висувати лише депутати або депутатські фракції та групи, і так далі. Дуже багато було розмов. Але ми проголосували і прийшли до висновку, що саме люди, які сьогодні пропонуються до складу комісії, здатні професійно виконувати свої обов'язки. Ми знаємо персонально і Неклюдова, і Яцик, і Пономаренка. Тому, мені здається, що потрібно підтримати ці кандидатури і проголосувати, щоб конкурсна комісія змогла якомога швидше запрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Хочу розповісти, про випадок, що трапився. «Опозиційна платформа – За життя» не підтримала своїм голосуванням безпрецедентне рішення щодо внесення змін до Закону України «Про Державне бюро розслідувань». Цим законом Верховна Рада України підмінила свою функцію і звільнила Директора Державного бюро розслідувань та його заступників, після чого був призначений тимчасово виконуючий обов'язки. Верховна Рада після прийняття цього рішення отримала наслідки, що вдарили по всій правоохоронній системі.

На даний момент Державне бюро розслідувань взяло на себе іншу функцію, не центрального органу виконавчої влади, а правоохоронну функцію. Державне бюро розслідувань на даний момент є правоохоронним органом. Комітет з питань правоохоронної діяльності, виконуючи свої функції, здійснює функцію контролю, а Державне бюро розслідувань підзвітне цьому комітету.

Можна вести дискусію про те, хто повинен входити до складу комісії, і брати участь в обранні Директора Державного бюро розслідувань. Можна сказати, що керівник і суб'єкти, які підслідні Державному бюро розслідувань, мають конфлікт інтересів, мають відносини, але хочу зазначити, що прикладу розслідування кримінального провадження безпосередньо Директором Державного бюро розслідувань просто не існує.

«Опозиційна платформа – За життя» буде підтримувати трьох кандидатів, за яких ми будемо голосувати і які, на нашу думку, мають бути включені до складу комісії, виконати свою роботу, обрати керівника і, по суті, запустити роботу Державного бюро розслідувань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. В запропонованому вигляді це не проект постанови про формування комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Державного бюро розслідувань, це проект постанови про передачу Державного бюро розслідувань під повний контроль і ручне управління Президенту Зеленському. Давайте називати речі своїми іменами (*Оплески*). За законом, три суб'єкти висуюють членів до складу комісії: сам Президент Зеленський – зрозуміло, кого він висунув, Кабінет Міністрів Зеленського – зрозуміло, кого він висунув, і Верховна Рада України висунула трьох представників від фракції Зеленського, фракції «Слуга народу» – двох депутатів від цієї фракції і одну людину, кандидатура якої була внесена фракцією «Слуга народу». Тобто всі дев'ять членів комісії будуть людьми, призначеними Зеленським, підконтрольними Зеленському. В результаті, Зеленський буде призначати Директора Державного бюро розслідувань.

Тому ті, хто зараз проголосують за це рішення, проголосують за передачу Державного бюро розслідувань під особистий контроль Президента Зеленського. І тоді не треба через півроку дивуватися, що туди призначать людину – «на 100 відсотків свого хлопця», що туди призначать людину, яка не знає, що таке юриспруденція, людину, гаслом якої буде «чего изволите». Не треба дивуватися, що будуть знову з'являтися абсолютно невіглаські повідомлення про підозру, що будуть з'являтися надумані кримінальні справи, що будуть з'являтися речі, які абсолютно несумісні з кримінальним правом і кримінальним процесом.

Ще раз підкреслюю, проект постанови в такому вигляді, в якому він запропонований сьогодні, не збалансовує комісію, а робить комісію однобокою, ставить її на службу чинному Президенту і не має нічого спільного з незалежністю керівництва Державного бюро розслідувань як правоохоронного органу, покликаного здійснювати найскладніші кримінальні провадження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Оплески*).

З мотивів – Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В. Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Абсолютно правильно щойно колеги зауважували, що, по суті, після створення цієї комісії в такому форматі партія «Слуга народу» і особисто Президент України беруть на себе повну відповідальність за те, кого буде призначено Директором Державного бюро розслідувань.

У складі комісії немає жодного представника будь-якої іншої політичної партії, депутатської групи, фракції. Це, по суті, узурпація. Спочатку все виглядало демократично: подавайте документи. Подали документи, від кожної фракції, від кожної групи. Я особисто подавав документи. Потім подайте документи, які засвідчують, що у вас є юридична освіта. Тримайте диплом. Потім, що у вас є наукові ступені. Будь ласка, ось вам диплом. Потім ще щось, потім ще щось. Ми переподавали ці документи п'ять місяців поспіль. Коли вже не було підстав для відмови, просто внесли проект постанови, що ось вам три нових кандидата від парламенту, і всі чомусь випадково від однієї політичної партії, від однієї, найбільшої фракції, яка називається сьогодні «Слуга народу».

Насправді, це несправедливо і нечесно, і недемократично. І ніде, в жодній країні світу, так не роблять. Ви сьогодні фактично узурпуєте... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні друзі, після прийняття цього проекту постанови Державне бюро розслідувань можна переіменувати, і тепер буде зрозуміла ця аббревіатура – «Друзі, Брати, Рідня». Тобто всі свої: свій до свого по своє. Ми маємо одну трійку від Президента Зеленського, одну трійку від його уряду і трійку від парламенту, де могла би бути хоч якась демократія. Хоча б одну людину з опозиційних фракцій взяли б! Але ні! Знову «слуги народу», «слуги народу» і тільки «слуги народу».

Для чого це робиться? Зрозуміло, щоб дев'ятка, яку вони формують, сформувала керівництво ДБР, яке буде повністю підконтрольним Зеленському. І ця дев'ятка перетвориться, як у тій пісні, в «девять граммов в сердце». Оце буде дев'ять грамів в серце демократії. Це буде інструмент для політичних репресій, і ДБР остаточно перетвориться на КДБ.

Тільки червона кнопка! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гео Багратович Лерос.

ЛЕРОС Г.Б., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні колеги, особливо я звертаюся до своїх колег з фракції «Слуга народу». Я на своєму прикладі відчув, як Державне бюро розслідувань може відкривати справи стосовно мене, коли опублікував півки щодо того, як рідний брат Керівника Офісу Президента України продавав державні посади.

Я закликаю вас не підтримувати цей законопроект.

Дякую *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати? Будь ласка, запросіть народних депутатів України до залу та підготуйтеся до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про визначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Державного бюро розслідувань» ([№ 3067](#)) в цілому. Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 194.

Рішення не прийнято (*Оплески*).

Покажіть, будь ласка, по фракціях та депутатських групах.

Наступне питання порядку денного (*Шум у залі*). Вам запропоновано до розгляду проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Проблеми формування прожиткового мінімуму в Україні» ([№ 2789](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третяковій Галині Миколаївні.

ТРЕТЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! У мене прохання, якщо є можливість, поставити слайд № 1. Дякую.

Парламентські слухання відбулися 18 грудня 2019 року, і на підставі цих слухань комітет опрацював проект, який ми просимо прийняти сьогодні за основу та в цілому. Але хотілося б шановним народним депутатам показати аналітику, до якої ми прийшли в Комітеті з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Динаміка співвідношення, ви бачите, стовпчик зліва – законодавчо встановлений прожитковий мінімум, а справа – це фактичний прожитковий мінімум відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум». Динаміка цього співвідношення протягом останніх років демонструє високі темпи збільшення розриву. Разом з тим, центральні органи виконавчої влади мотивують доцільність прийняття рішень щодо зниження прожиткового мінімуму саме в таких розмірах, що передбачені в державному бюджеті, а лівий стовпчик – це те, що передбачається в державному бюджеті. Саме для того, щоб подолати цей розрив, ми під час проведення слухань запропонували до проекту рекомендацій внести пункт щодо проведення аудиту всіх соціальних виплат, які розраховуються на основі прожиткового мінімуму.

На жаль, ми готували ці рекомендації ще у лютому, а тому поставили термін для виконання цієї норми – 1 квітня 2020 року. У мене прохання, під час голосування за ці рекомендації врахувати пропозицію: у пункті 6 розділу II Рекомендацій парламентських слухань слова «до 1 квітня 2020 року» замінити словами «до 3 серпня 2020 року». Просимо підтримати рішення комітету з урахуванням цих змін.

Також хочу наостанок поставити слайд щодо того, які розміри прожиткового мінімуму є в європейських країнах, до яких ми прагнемо.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Є необхідність обговорювати? Немає? Є необхідність. Будь ласка, запишіться: два – за, два – проти.

Запрошую до слова народного депутата Цабаля Володимира Володимировича, фракція політичної партії «Голос».

ЦАБАЛЬ В.В. Прошу передати слово Клименко Юлії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Клименко, будь ласка, передайте.

КЛИМЕНКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Фракція «Голос». Це дуже потрібні рекомендації, але ще необхідніше, щоб ці рекомендації були імплементовані урядом в реальний прожитковий мінімум і в реальні соціальні гарантії для нашого населення.

Проблема в тому, що ми бачимо красиві цифри – 4 тисячі гривень прожиткового мінімуму, який неможливо закласти в бюджет і неможливо виплатити, бо цих грошей просто немає завдяки недолугій економічній політиці, відсутності програми економічного розвитку і фактично відсутності міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, якого ми бачимо лише один раз за два місяці, коли він дає інтерв'ю.

Тому, колеги, можна голосувати за космічні кораблі, але реалізовувати це дуже важко. Але будемо дивитися, як партія «Слуга народу» буде імплементувати це в реальне життя.

Дякую. Ми будемо підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Наливайченка Валентина Олександровича, фракція «Батьківщина».

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово пану Михайлу Цимбалюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановний головуючий! Шановні колеги! Насправді постанова вкрай необхідна, і фракція «Батьківщина» вела професійну дискусію на цю тему. Але що саме має бути в цих рекомендаціях парламентських слухань? До речі, це теж була не проста дискусія.

Ми вважаємо, що потрібно підвищувати саме показники прожиткового мінімуму. На жаль, вони відрізняються від реальних, тому що в проекті рекомендацій зазначено, що уряду доручено здійснити заходи щодо наближення розміру прожиткового мінімуму у 2020 році до його реальної величини, і вона становить близько 4 тисяч 251 гривні. Ця цифра також не відповідає дійсності, тому що, виходячи з індексу підвищення споживчих цін – на 11,6 відсотка, в середньому на одну особу в другому півріччі цього року вже очікується прожитковий мінімум на рівні 4 тисяч 549 гривень. Тому в разі врахування цих пропозицій і їх виконання, фракція «Батьківщина» готова їх підтримати, але в цьому варіанті – ні.

Більше того, фракція «Батьківщина» підготувала декілька законопроектів, авторами яких є Тимошенко та деякі інші колеги, про внесення змін до Державного бюджету на цей рік щодо підвищення рівня прожиткового мінімуму та законопроект [№ 1175](#). Ми просимо, щоб цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Геращенко Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово Павленку Ростиславу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, правильний проект постанови, хороші рекомендації. Тільки питання в тому, що вони, на жаль, залишаться на папері. Тому що рік тому, фактично рік тому, чинна влада прийняла країну зі зростаючою економікою – приблизно на 5 відсотків

зростало ВВП, із чіткими перспективами того, що по бідності нарешті було завдано не просто удару, а що ми нарешті вийдемо на подолання бідності.

Але, на жаль, уже восени ми бачили падіння промислового виробництва. Вже на початок цього року, ще до коронавірусу, до будь-яких обмежень і карантинів, ми бачили падіння валового внутрішнього продукту. На жаль, всі перспективи, які країна мала рік тому, були фактично знищені.

Тому, звичайно, ми будемо голосувати за цей проект постанови. Звичайно, треба проводити аудит. Звичайно, треба рахувати реальний прожитковий мінімум. Але все це залишиться на папері доти, доки нинішня влада не змінить свій курс, не змінить свого підходу. А люди нехай роблять висновки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Папієв Михайло Миколайович, «Опозиційна платформа – «За життя»».

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Фракція «Опозиційна платформа – За життя». Ви знаєте, я слухав промовців, і мені дуже хотілося пояснити їм, що таке соціальні стандарти, звідки вони взялися і які соціальні гарантії вони формують.

Я вам просто поясню. Дивіться, що таке прожитковий мінімум? Це вартісна величина споживчого кошику. Тобто це державний стандарт, як одиниця виміру – 1 метр, як одиниця ваги – 1 кілограм. Тобто сьогодні є споживчий кошик – це перелік продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг. Визначається за методикою вартісна величина на ринку, і ми отримуємо цей соціальний стандарт.

Свого часу, в 2003 році, ми внесли до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» норму, відповідно до якої у нас мінімальна пенсія – це соціальна гарантія, вона не може бути нижче прожиткового мінімуму. У 2006 році ми внесли зміни до Закону України «Про оплату праці» і встановили, що мінімальна заробітна плата не може бути нижче за прожитковий мінімум для працездатних осіб.

У 2014 році ви зробили абсолютно цинічну річ: назвали прожитковим мінімумом величину, що вдвічі менше за фактичний розмір прожиткового мінімуму. Фактично ви не доплачуєте кожному пенсіонеру по 2 тисячі гривень, кожному працюючому – по 4 тисячі гривень. Що ви робите? Шановні, схаменіться! Тобто біле – це біле, чорне – це чорне. Ви ж чорне називаєте білим, біле – чорним, а людям не доплачуєте. Сьогодні всі соціальні виплати вираховуються від прожиткового мінімуму. Ви обкрадаєте людей, ви обкрадаєте дітей. Давайте ми раз і назавжди, як було при нас, скажемо, що прожитковий мінімум, встановлений в бюджеті, не може бути менше, ніж фактичний розмір прожиткового мінімуму. І це буде чесно.

Ми будемо голосувати за те, щоб соціальні...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Оплески*).

З мотивів – Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А. Фракція «Слуга народу». Декілька коментарів. Колеги, ви знаєте, що питання, яке стосується прожиткового мінімуму, має насамперед об'єднувати, а не роз'єднувати зал, тому що ми обиралися народними депутатами саме для того, щоб покращувати життя всіх українців. До речі, те, про що казала партія «Батьківщина» сьогодні, вже враховано в рекомендаціях, за які ми сьогодні будемо голосувати. Те, про що казав представник «Опозиційної платформи – За життя», також враховано.

Я подивився інфографіку, і інфографіка говорить (бачите, у мене є такий текст), коли відбувся соціальний розрив між реальним прожитковим мінімумом і номінальним. Так от, він почався в 2014 році, і ми тепер будемо боротися разом з Третяковою, разом з іншими народними депутатами за те, щоб повернути прожитковий мінімум до реального рівня. І ми це зробимо у цьому парламентському скликанні однозначно.

Тому прошу об'єднатися щодо цього питання, проголосувати за рекомендації і продовжити боротьбу далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Всі бажаючі виступили? Депутатські фракції та групи, вибачте. Всі? Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу і в цілому проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Проблеми формування прожиткового мінімуму в Україні» ([№ 2789](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – це проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань формування і реалізації державної політики щодо відновлення територіальної цілісності та забезпечення суверенітету України» ([№ 2677](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату... Без обговорення?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу і в цілому з урахуванням пропозицій комітету проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань формування і реалізації державної політики щодо відновлення територіальної цілісності та забезпечення суверенітету України» ([№ 2677](#)). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, до мене звернулися декілька працівників депутатських фракцій та груп щодо того, щоб зняти сьогодні з розгляду проекти [№ 2640](#), [№ 3056](#), [№ 3066](#) і [№ 3096](#). Якщо немає заперечень, то переходимо до наступного питання. Дякую.

Наступне питання порядку денного – це проект Постанови «Про зміни у складі Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо укладання Угоди між Міністерством фінансів України та Спеціальним комітетом кредиторів з реструктуризації зовнішнього боргу у 2015 році» ([№ 2727](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, без обговорення можемо голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому з урахуванням пропозицій комітету проекту Постанови «Про зміни у складі Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо укладання Угоди між Міністерством фінансів України та Спеціальним комітетом кредиторів з реструктуризації зовнішнього боргу у 2015 році» ([№ 2727](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного. Вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про медіа» ([№ 2693](#)) та альтернативний законопроект [№ 2693-1](#). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 222.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропозиція комітету – направити законопроект до комітету для підготовки на повторне перше читання.

Я дам слово голові комітету. Скажіть, будь ласка, чи будуть наполягати автори? Можемо без обговорення. Тоді голово комітету, будь ласка.

Олександр Владиславович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, стосовно цього законопроекту точилося багато дискусій. Ми отримали десятки звернень від представників індустрії, мали триденну відеоконференцію з Радою Європи. Наразі необхідно внести багато структурних доповнень, тому краще відправити законопроект на повторне перше читання. Вони стосуються як повноважень Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, так і регулювання онлайн-медіа та приведення багатьох положень, зокрема щодо мовлення громад, у відповідність із Директивою ЄС про аудіовізуальні медіапослуги.

Але хотів би додати маленьку ремарку. Під час обговорення лунало багато заперечень стосовно введення такого поняття, як «мова ворожнечі». До вашого відома, минулого тижня парламент Франції прийняв закон, за яким вводиться регулювання мови ворожнечі, мови терористів, зокрема й в онлайн-медіа, і зобов'язання прибирати з онлайн-платформ, таких як *YouTube*, *Facebook*, мову ворожнечі, інакше штраф – 1 мільйон 250 тисяч євро. Тому дискусія відкрита, і я запрошую всіх до подальшої дискусії з цього питання. Ми, власне, творимо ці закони разом з європейцями.

Так само і альтернативний законопроект – на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дивіться, яка ситуація: комітет прийняв рішення направити обидва законопроекти на доопрацювання. Обидва законопроекти – і основний, і альтернативний. Але є пропозиція підтримати основний законопроект, інші – відхилити. Не буде заперечень?

Тоді, дивіться, ми ставимо на голосування перший законопроект. Якщо буде прийнято рішення, законопроект буде направлено на доопрацювання.

«Європейська солідарність» наполягає на обговоренні. Виступ від «Європейської солідарності», автор – Микола Леонідович Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Шановні колеги, ці два законопроекти, я є одним із співавторів альтернативного законопроекту, вони багато в чому схожі, там є дуже багато позитивних напрацювань. Відмінності полягали в тому, що в нашому законопроекті пропонувалося залишити перелік осіб і механізм

блокування контенту, який прямо або опосередковано носить пропагандистський характер. Відмінність полягала в тому, що ми виступали проти обов'язковості реєстрації онлайн-медіа, таких як *The New York Times* або *The Wall Street Journal*, але за право держави обмежити поширення в Україні тих медіа, які виступають з антиукраїнською позицією. Ми також наполягали на введенні норми про прозорість фінансування і прозорість власності.

Ми справді домовилися на засіданні комітету, що на базі двох законопроектів, один з них представляв голова комітету пан Олександр Ткаченко, ми напрацюємо спільний законопроект. Тому ми підтримуємо пропозицію про направлення цього законопроекту на доопрацювання. Якщо буде перший – на базі першого, якщо другий – на базі другого.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про направлення до комітету для підготовки на потворне перше читання проекту Закону «Про медіа» ([№ 2693](#)). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято. Дякую.

Наступне питання порядку денного. Вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Повітряного кодексу України щодо удосконалення механізму справляння державних зборів за кожного пасажера, який відлітає з аеропорту України, та за кожену тонну вантажу, що відправляється чи прибуває до аеропорту України» ([№ 2424](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 218.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові підкомітету Комітету з питань транспорту та інфраструктури Павловському Петру Івановичу.

ПАВЛОВСЬКИЙ П.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня. Фракція «Слуга народу». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Повітряного кодексу України щодо удосконалення механізму справляння державних зборів за кожного пасажера, який відлітає з аеропорту України, та за кожену тонну вантажу, що відправляється чи прибуває до аеропорту України» ([№ 2424](#)).

На сьогодні перелік, розмір та порядок сплати державних зборів, а також порядок використання коштів Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 28 вересня 1993 року. Водночас необхідно зазначити, що відповідно до пункту 1 частини другої статті 92 Конституції України виключно законами України встановлюється система оподаткування, податки і збори. Це призвело до численних судових спорів, внаслідок чого блокується надходження державних зборів за кожного пасажера, який відлітає з аеропорту України, та за кожену тонну вантажу, що відправляється чи прибуває до аеропорту України, що призводить до недостатнього і нестабільного фінансування Державної авіаційної служби України.

Головною метою проекту є визначення на законодавчому рівні особливостей справляння державного збору за кожного пасажера, який відлітає з аеропорту України, та за кожену тонну вантажу, що відправляється чи прибуває до аеропорту України.

Законопроект відповідає міжнародній практиці, забезпечує вдосконалення існуючого механізму справляння державних зборів за кожного пасажера, який відлітає з аеропорту України, та за кожену тонну вантажу, що відправляється чи прибуває до аеропорту України. Під час обговорення на засіданні членами комітету було ухвалено рішення рекомендувати Верховній Раді України зазначений проект закону прийняти за основу та в цілому.

Прошу підтримати рішення комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи від депутатських фракцій та груп.

Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Цей законопроект покликаний, зокрема, навести лад із сплатою державних зборів різними авіакомпаніями, які мають мільярдні заборгованості перед державними компаніями, в тому числі перед «Украеро-рухом».

Хочу нагадати, що це безпека наших польотів. Якщо ми не наведемо лад і туди не будуть платити всі компанії, в якийсь момент нам просто заборонять міжнародні перельоти, а також у нас буде величезна чергова діра в бюджеті.

Колеги, ми будемо підтримувати законопроект у першому читанні за умови доопрацювання до другого.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Ростислав Миколайович, «Європейська солідарність».

ПАВЛЕНКО Р.М. Прошу передати слово Миколі Романовичу Величковичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, передайте слово Миколі Романовичу.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, треба внормувати питання щодо сплати цих зборів і внести зміни до Повітряного кодексу України.

Тому «Європейська солідарність» буде підтримувати цей законопроект і голосувати «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є ще бажаючі виступити? Народний депутат Папієв, «Опозиційна платформа – За життя». Михайле Миколайовичу, прошу.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України! Враховуючи, що у нас обмаль часу, я все-таки спочатку повернуся до питання, яке всіх найбільше цікавить.

Мені дуже багато відгуків написали люди стосовно прожиткового мінімуму. Дивіться, є закони України, є Конституція України. Законами встановлюються всі ці, необхідні для громадян України, соціальні стандарти, соціальні гарантії, соціальні виплати. Законами! Не якимись підзаконними актами. З 2014 року команда, яка сидить в тій частині залу, просто начхала на людей і сказала: ми беремо соціальний стандарт, ділимо наполовину, і це і є соціальний стандарт (*Оплески*). Це абсолютний обман, за який вони мають колись понести відповідальність, бо вони обікрали кожного громадянина України на десятки тисяч навіть не гривень, а доларів. Адже коли мінімальна пенсія була 1 тисячу 900 гривень, вони платили 945 гривень. Тобто тисячу гривень у найбільш захищених людей забирали.

Знову-таки, про що йдеться в цьому законопроекті? Фактично незаконно з людей утримували збори, а Конституція каже, що збори можуть встановлюватися лише законами. І зараз ви берете і цим законом легалізуєте шахрайство, маніпуляції, тому що з людей незаконно збирали ці гроші. Тоді ви вийдіть і скажіть: «Люди, з вас збирали гроші незаконно, ми вам їх повертаємо, а тепер врегульовуємо це законом». Ви берете і знову плюєте людям в очі, і кажете, що йде дощ. Ви легалізуєте незаконні збори законами.

Що ви робите, шановні? Схаменіться!

Ми будемо голосувати «проти» (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір.
Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги! За сьогоднішній пленарний день, ми зняли з порядку денного третину законопроектів. Очевидно, з тієї причини, що немає голосів у залі. Але переглядаючи сьогоднішній законопроект про авіапростір, у мене складається враження, що ми живемо в іншому часі, в інших реаліях: ніби в світі немає карантину, ми вже поборолі пандемію і більшість народних депутатів, які живуть за межами Києва, прилетіли сюди зручними авіарейсами. Друзі, але це не так.

Наша депутатська група «За майбутнє» вважає неприпустимим під час пандемії розглядати питання, які стосуються перегляду та ускладнення процедури авіаперевезень в Україні. Ринок авіаційних послуг у світі обвалився фактично до нуля внаслідок запровадження карантинних заходів в рамках боротьби з поширенням пандемії коронавірусної хвороби. І немає жодної ясності щодо того, коли цей ринок підніметься, коли ми знову почнемо літати в звичному режимі, а наші громадяни почнуть літати і відпочивати за кордоном, і як ми будемо піднімати внутрішнього авіаперевізника. Ніхто навіть не говорить про темпи національного росту авіакомпаній. Йдеться лише про те, чи відновлять взагалі ці компанії роботу, в якому режимі, і як вони будуть далі виживати в існуючих умовах і без уникнення банкрутств.

Що ми спостерігаємо в Україні? Замість того, щоб шукати всіх можливих шляхів стимулювання розвитку авіакомпаній, нам пропонується запровадити значне додаткове фіскальне навантаження на авіаринок, запровадити державний збір за кожного пасажера, за кожену тонну вантажу, скерувати це в новостворений Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях. Чи не здається вам, що ми розірвані з часом, в якому живемо?

Пропонована законодавча ініціатива абсолютно ігнорує той факт, що авіаперевезення є надзвичайно капіталомістким бізнесом. І давайте не будемо цей бізнес догроблювати до кінця.

Наша депутатська група буде голосувати «проти».
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондарев Костянтин Анатолійович. І потім переходимо до голосування.
Всі бажаючи виступили?

Запросіть народних депутатів до залу.

БОНДАРЄВ К.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні друзі! Цей законопроект, якщо почитати, я впевнений, що багато наших колег його передивилися по діагоналі, дуже простий, і він унеможливує існування подвійних стандартів.

Одна авіакомпанія, використовуючи юридичну колізію, яка існує сьогодні в законодавстві, уникала платежів, чим завдавала суттєвих збитків підприємству «Украерорух», що має фінансуватися відповідно до умов усіма партнерами в авіації. У цьому законопроекті йдеться про те, що платежі треба справляти, і це вже буде гарантовано законом. Тому наша фракція буде підтримувати цей законопроект, і запрошуємо всіх це зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сухов Олександр Сергійович.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Дякую. Депутатська група «Довіра» підтримуватиме цей законопроект, адже він створений з метою удосконалення існуючого механізму справляння державних зборів з пасажирів та з кожної тонни вантажу, який відправляється чи прибуває до аеропорту України.

Кошти, отримані від ухвалення відповідного законопроекту, можуть використовуватися для фінансування авіаційної діяльності, що зможе забезпечити розвиток сфери в складних умовах епідемії коронавірусу, внаслідок якої проста авіація зазнає багатомільйонних втрат.

Прошу підтримати даний законопроект (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Ставиться на голосування... Єдине, шановні колеги, пропозиція комітету – і за основу, і в цілому. Готові? За основу?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Повітряного кодексу України щодо удосконалення механізму справляння державних зборів за кожного пасажира, який відлітає з аеропорту України, та за кожену тонну вантажу, що відправляється чи прибуває до аеропорту України» ([№ 2424](#)). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України» ([№ 2325](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 222.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, продовжую засідання на 15 хвилин, до завершення розгляду цього питання.

Необхідне обговорення? Наполягають на обговоренні. Доповідач – народний депутат України Бардіна Марина Олегівна.

БАРДІНА М.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Доброго дня, колеги! Попрошу увімкнути відео.

(Трансляція відеозапису).

Дякую, колеги *(Оплески)*.

Як нам відомо, 14 жовтня 2014 року відповідно до указу Президента в Україні щорічно відзначається День захисника України. Для нас цей день є важливим та пам'ятним. Це свято запроваджено для вшанування мужності і героїзму захисників незалежності та територіальної цілісності України, військових традицій і звичаїв українського народу.

У Збройних Силах України сьогодні проходять службу близько 55 тисяч жінок, більшість з яких, 27 тисяч, мають військові звання, зокрема офіцерські. Отже, до нас, міжфракційного депутатського об'єднання «Рівні можливості», звернулися жінки з Української асоціації представниць правоохоронних органів з проханням змінити назву «День захисника України» на «День захисників України», щоб відобразити, що разом з чоловіками відстоюють цю країну пліч-о-пліч...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає заперечень, якщо ми перейдемо... чи треба обговорення? Обговорення. Герасимов наполягає на обговоренні.

Слово надається голові Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третяковій Галині Миколаївні.

ТРЕТЯКОВА Г.М. Шановні народні депутати! На своєму засіданні 29 листопада 2019 року ми розглянули зазначений законопроект. Проектом закону пропонується назву державного свята «День захисника України» замінити на «День захисників України». Комітет в цілому підтримує цей законопроект.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, а також Міністерство юстиції України підтримують прийняття законопроекту в першому читанні за основу, у разі (вони висловили таке зауваження) вилучення пункту 2 «Прикінцевих положень» в частині надання окремих доручень Президенту України.

Враховуючи вищезазначене, комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів пропонує прийняти законопроект за основу та в цілому з виключенням пункту 2 «Прикінцевих положень».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Климбуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Насамперед хочу нагадати, що я пишаюся тим, що саме п'ятий Президент України Петро Порошенко запровадив День захисника України 14 жовтня. Цей день, 14 жовтня, святкують і як День створення Української повстанської армії, і як День українського козацтва, і як Покрову Пресвятої Богородиці. Я пишаюся тим, що ми були тим урядом, в якому вперше підняли питання щодо захисту прав, рівних прав чоловіків та жінок, на високий державний рівень.

Я рада сьогодні підтримати ініціативу наших колег з монобільшості щодо перейменування «Дня захисника України» на «День захисників України». Щоправда, я вважаю, що правильно було би називати цей день «захисників і захисниць», адже українська мова дозволяє фемінітиви, і тоді ми точно віддали б шану і українським захисницям, і українським воїнам, які нас бережуть, продовжують берегти від російської агресії.

Разом з тим, якщо рішенням парламенту буде тільки перейти на множину, на «захисників», сподіваюся, що дівчата, жінки, які сьогодні стоять поряд з чоловіками на захисті Вітчизни, також оцінять цей крок.

Дякую. Ми будемо підтримувати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронов Володимир Анатолійович.

ВОРОНОВ В.А. Передаю слово Владлену Неклюдову.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Владлене Михайловичу, прошу.

НЕКЛЮДОВ В.М. Шановні колеги! Дорогі українці! Давайте скажемо відверто: хто ми, чоловіки, без жінок? Ми сіра маса без надії на майбутнє. Адже все, що створено в цьому світі, створено або жінками, або завдяки їм. Наші жінки найкращі у світі. Вони красиві, відверті, неймовірні. Вони є фундаментом стабільності нашого життя, вони є символом щасливого майбутнього.

Ось і на фронті воюють не тільки чоловіки, а й жінки. Вони захищають нашу Батьківщину, наші кордони. Вони є прикладом мужності та героїзму і для чоловіків, і для всіх українців. Тому законопроектом № 2325 і пропонується

вшанувати мужність та героїзм наших жінок та відновити справедливість в нашому суспільстві.

Хочеться сказати вам, дорогі жінки: «Без вас нам всім так холодно і прикро. Без вас усе втрачає барви й зміст. У вас, напевно, замість серця скрипка, а ви про це не знаєте й самі». Тому, думаю, ми обов'язково проголосуємо за законопроект № 2325 заради глибокої поваги до вас, заради відмови від будь-якої дискримінації в суспільстві (*Шум у залі*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Думаю, що якби попередній промовець з таким же хистом читав вірші під час обговорення законопроекту щодо обрання Директора Державного бюро розслідувань, було б теж непогано (*Оплески*).

Щодо законопроекту. Фракція «Батьківщина», звичайно, підтримує його в повному обсязі. Єдине, зазначений законопроект не відображає мету, що міститься у пояснювальній записці. Наскільки я розумію українську мову, слово «захисників» означає багато людей чоловічої статі. Повністю погоджуюся з першою доповідачкою, яка сказала, що, напевно, для того, щоб відобразити цю мету, треба було б назвати цей день «захисників і захисниць», і тоді не було б жодних питань.

Але і в першому, і в інших варіантах стоїмо на захисті ролі жінок в обороні нашої країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович. І потім переходимо до голосування.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги, знаєте, автори цього законопроекту, мали на увазі одне, а реалізували абсолютно інше. Хотілося б, щоб автори вивчили українську мову. Захисник – це чоловічий рід. Тобто множинна форма – захисників. Якщо жінка, то захисниця, а множина – захисниць. Тобто, якщо вони хотіли якимось об'єднати, щоб була гендерна рівність і так далі, треба ж врахувати й інші тенденції, бо є і ті, хто не визнає себе чоловіком або жінкою (*Сміх у залі*). Треба було тоді йти далі і назвати в середньому роді: захищаючого Вітчизну.

Тобто, шановні, є українська мова. Ви візьміть, проконсультуйтеся, а потім вже вносьте такі недолугі законопроекти. Тобто мета одна, а виконання криве, як завжди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатолівна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А. Насамперед, українська жінка завжди була органічно вплетена в боротьбу за українську державність, і особливо останнє, ХХ століття було цьому підтвердженням.

І хочу нагадати попередньому промовцю, що жінка йде обороняти не для того, щоб чоловікам було не холодно і не прикро, а тому що вона має відвагу і силу змінити спідницю на штани і стати в рівень з чоловіком (*Оплески*). Цінуюте це і поважайте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі бажаючи виступили? Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Комітет рекомендував за основу і в цілому. За основу, так?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України» ([№ 2325](#)). Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято. Дякую, шановні колеги.

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.